

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemti nedelje in praznike. — Inserati do 30 petri a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petri vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inserat davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vracajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROUZNIKE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Dvanajsta manifestacija naše žilavosti

Svečana otvoritev XII. ljubljanskega velesejma

Ljubljana, 4. junija
Že dvanajsti smo prisostvovali danes važnemu dogodku v našem gospodarskem življenju — otvoriti ljubljanskega velesejma, pomembni manifestaciji naše žilavosti, vztrajnosti in resne volje do dela. Z velikim idealizmom in optimizmom so sli organizatorji te naše važne gospodarske ustanove na delo, mnogo truda, požrtvovanosti in dobre volje je bilo treba, da so nam na viden način pokazali, da žile našega gospodarskega organizma klub težkim časom še vedno živo utripljejo. Naš velesejem dobiva sedaj še poseben pomen. V času, ko morajo mnoga gospodarska podjetja pod težo razmeri omejevati ali ustavljati obratovanje, ko vidimo na vsakem kroku nove znake resigniranosti in nezaupanja v lastno moč, stoji naš velesejem trdno kot glasen memento malo dušnem, da je treba tem bolj napeti sile in gledati s tem večjim optimizmom v bodočnost, čim slabši so časi.

Nobenega dvoma ni, da se bo naš velesejem klub hudi gospodarski despresij obdržal in razvijal, da bo pritegovan vedno nove paroge naše delavnosti in vršil svoje važno poslanstvo še z večjim uspehom kakor doslej. Letošnjemu velesejmu, ki je ponoven dokaz, da njegovi organizatorji in naši gospodarski krogi ne klonijo glav, temveč da so pridno na delu, da čim prej prebrodim težko gospodarsko krizo, želimo čim več uspehov.

★ ★

Že mnogo pred deseto uro so se začeli zbirati na prostoru pred velesejmskim uradom številni odlični gostje, ki so od blizu in daleč prihitali k otvoriti ljubljanskega velesejma, da tako izkažejo priznanje poštovanju gospodarskim delavcem, k se kljub težkim časom, katere preživljamo, niso strašili truda in žrtev, da pokažejo našo gospodarsko moč in sposobnost ter da predvsem dokumentirajo svojo čvrsto in neomajno vero v bodočnost Jugoslavije.

Odlični gostje pri otvoriti

Pokrovitelj ljubljanskega velesejma dr. Veljko kralja je zastopal komandant dravsko divizijski general Bogoljub Ilić v spremstvu svojega adjutanta. Ministrskega predsednika in kmetijskega ministra je zastopal ban dravske banovine dr. Marušič, osebno pa sta bila navzoča častni predsednik ljubljanskega velesejma minister za trgovino in industrijo dr. Kramer in minister socijalne politike g. Ivan Pučec. V spremstvu ministra za trgovino sta bila tudi dr. Milan Lazarević, načelnik industrijskega oddelka trgovinskega ministarstva in Janko Šuman, predsednik uprave za začetno industrijske svojine. Finančnega ministra je zastopal direktor dravsko finančne direkcije dr. Povalej. Med odlično družbo smo nadalje opazili poljskega poslanika in pooblaščenega ministra dr. Günther-Schwarzburga, podpredsednika senata dr. Frana Novaka, senatorja Ivana Hnbarja in dr. Ravničarja, narodne poslanice dr. Rapeta in Krejčića, nadalje dvorno damo gospo Tavčarjevo, podbana dr. Pirkmajerja, ljubljanskega župana dr. Dinko Puca, ves ljubljanski konzularni zbor, državnega svetnika dr. Baltića, zastopnika ljubljanskega škofa stolnega dekana Nadraha, nadalje predstavnike ljubljanske univerze, zeleniške direkcije, zastopnike vseh državnih in samoupravnih uradov, med številnimi zastopniki gospodarskih korporacij in organizacij pa zastopnika centrale industrijskih korporacij v Beogradu dr. Windischera, zastopnika zbornice za TOI v Ljubljani podpredsednika Dragotina Hribarja, ravatelja zagrebškega velesejma Lujo Šafračeka, I. podstarešino SKJ Gangla, upravnika Narodnega gledališča Otona Župančiča, dvornega svetnika Šukljeti, predsednika notarske zbornice dr. Kuharja, upravnika policije Keršovana, župana dr. Lipolda iz Maribora, Jeršeta iz Ptuja, župana iz Brežic, ljubljanskega podžupana Jarca, zastopnika trgovskih gremijev, obrtniških organizacij, predstavnike našega gospodarskega in kulturnega življenja.

Govor predsednika F. Bonača

Pred zbrane goste je stopil predsednik velesejma gosp. F. Bonač in jih nagovoril takole:

Cestita gospoda!

S čudovito naglico hiti čas v današnji dobi modernega, po trajnem napredku in skrajni racionalizaciji stremec gospodarstva. Dozvede se mi, kakor da bi bili šele pred kratkim otvorili prvi ljubljanski velesejem, toda nezmotljivi kolader nam pravi, da nas loči že celibni enajst let od prve naše prireditve. Sodobno o delu, ki so ga izvršili organizatorji ljubljanskega velesejma v tem razdobju, prepušcam z mirno vestjo vam, dragi gostje, ki ste počastili s svojo prisotnostjo našo današnjo slovesnost, zlasti pa onim izmed vas, ki se že od prvega velesejma redno udeležujete vseh naših prireditv ter ste imeli priliko od vsega početka zasedovati krepko načinovanje razvojnega črto naše institucije. Prosim vas, da nam ohranite še načinovanje svojo naklonjenost in pozornost. Načinjam se in iskreno želim, da bom imel še

redb, ki so pa, kar moram izrecno povdružiti, enake ali še strožje v domala vseh drugih državah, je število inozemskih razstavljalcev padijo na 150, t. j. za več kot polovico. To vrzel so pa izpolnilne domače tvrdinke, ki so z redkimi izjemami razumele važnost te razstavne organizacije, ki vrši najcenejšo in najučinkovitejšo reklamo in propagando za proizvode naša domača delavnosti. Udeležba na ljubljanskem velesejmu je posebno važna in naravnost neobhodno potrebna za one obrate, ki izdelujejo blago, za katero naša javnost še ne ve, da se v tuzemstvu sploh izdeluje. Naj izrecem s tega mesta zahvalio vsem razstavljalcem, ki se niso strašili ne stroškov, ne truda, da opremijo svoje prostore in pokažejo svetu, da je naša industrija zmožna in napredna ter enakovredna industriji gospodarsko naprednejših držav. Naloge, ki jih vrši ljubljanski velesejem že trinajsto leto s splošno priznanim uspehom, so v korist splošnemu našemu gospodarstvu. Naš velesejem predstavlja nedvomno tudi pomembno aktivno postavko v bilanci slovenskega življenja.

Cestita gospoda! Daleč od nas se razprostira republika Poljska. Vse premalo smo poučeni o tej prijetljivi državi, o kateri nas ločijo tuje zemlje. Treba, bo najti načina in sredstev, da se pobliži seznamimo s to bratsko slovensko državo. Republika Poljska je, uvidevši potrebo gospodarskega zbljanja z nami, priredila na letošnjem velesejmu po inicijativi poslanika g. ministra Günther - Schwarzburga, svoj lastni oddelki, ki predstavljajo s svojimi predmeti posebno zanimivost letošnje naše prireditve. Po končani svečani otvoritvi hočemo najprej obiskati poljsko razstavo, ki je nameščena v paviljonu »J. C. Veseljko« me bo, če bo uspeh tega prvega koraka k uspešnejšemu gospodarskemu sodelovanju med nami in republiko Poljsko, tako uprešen in zadovoljiv, kakor to mi pričakujemo in od vsega sreca želimo.

Predno preidemo k otvoriti, čutimo notranjo srčno potrebo, da se spomnimo našega najvišjega pokrovitelja, Nj. Veličanstva kralja Aleksandra, katerega najvišji ideal je blagor naše širne lepe domovine. Bog živi Njegovu Veličanstvo kralja Aleksandra!

Prosim gospoda zastopnika kraljevske vlade, g. ministra dr. Alberta Kramerja, da blagovoli otvoriti XII. ljubljanski velesejem.

Vzliku predsednika g. Bonača Nj. Veljaku predstavniku v kraljevskem domu so se vse prisotni pridružili z burnim odobravanjem, na kar je godba zaigrala državno himno.

Nato je predsednik g. Bonač napravil ministra za trgovino in industrijo ministra dr. Alberta Kramerja naj otvoriti XII. ljubljanski velesejem.

Govor zastopnika vlade ministra dr. Kramerja

Minister za trgovino in industrijo dr. Kramer je imel za tem naslednji nagovor:

Gospod predsednik, častni zbor! Z veseljem sem prevzel ponudeno mi mesto častnega predsednika letošnjega ljubljanskega velesejma. Z zadoščenjem ga otvarjam kot minister za trgovino in industrijo, ki ima težko in skrb polno dolžnost, da drži svoje roke nad gospodarsko delavnostjo našega naroda in da se brige za naše težke dnevine in trajne potrebe in skrb. Ljubljanski velesejem je tudi letos smotra vsega gospodarskega življenja v dravski banovini, smotra celokupne gospodarske delavnosti slovenskega dela našega velikega naroda, smotra pomen na Slovencev v sestavi velikega jugoslovenskega gospodarstva. Ljubljanski velesejem je torej pomemben v gospodarskem pomenu ne samo za našo ožjo domovino, temveč tudi za veliko našo skupno domovino in očetnjo Jugoslavijo. Toda v teh težkih časih, ko se majajo sama načela in osnove celokupnega gospodarskega življenja ne le nas samih, temveč takoreč vseh narodov sveta, ko težke gospodarske skrbi težijo ljudstva Evrope in ostalega sveta, ko prevladuje pesimizem v večini narodov, je ta naš ljubljanski velesejem razveseljiv in redosten dokaz našega notranjega delovnega optimizma. Vi, gospod predsednik, ste pravilno opozorili, da v vesti narodov, ki danes jejeti pod gospodarsko krizo, naš narod ni na najslabšem mestu. Očuvati smo marsikaterje dobrine, ki jih drugi niso mogli. Gospoda, res pa je, če bi bilo več zaupanja v naše samih, več poguma, bolje kakor je. Zato pa je dvakrat ali trikrat bolj razveseljivo, da se velesejmska uprava tudi leto ni ustrešila, temveč je s pogumom obnovila našo ljubljansko ustanovo, ki je že tradicionalna, naš velesejem je v tem posredoval pred vsem našim narodom, pred vsemi našimi državami, da ne obupuje, temveč je pole ne v našo bodočnost. Zato verujem, da bo tudi ta velesejem vspodbuda in od-

buda k novi gospodarski delavnosti našega naroda in da bo tudi ta velesejem dokazal, kako važno vlogo vrše Slovenci v jugoslovenskem gospodarstvu, vlogo, ki ima zagotoviti našo gospodarsko in tudi kulturno bodočnost v celokupnu našem razvoju. Na drugi strani dokazuje ta velesejem, da smo Slovenci v vsem svojem gospodarskem in kulturnem razvoju najtejšje spojeni z napredkom in razvojem vsega jugoslovenskega naroda. Čestita gospoda! Kot častni predsednik in minister za trgovino in industrijo otvarjam pomladanski velesejem z iskreno željo, da bi kakor predhodniki tudi on rodil najplošnejše in najkoristnejše posledice za slovenski del našega naroda in celokupni naš narod ter milo in draga nam Jugoslavijo.

Govor ministra dr. Kramerja so vši prisotni sprejeli z živahnim odobravanjem.

Nato je govoril še poljski poslanik minister dr. Günther-Schwarzbura, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo ožejega gospodarskega sodelovanja med Poljaki in Slovenci ter izrazil svoje veselje, da more prisostvovati otvoriti ljubljanskega velesejma, kjer se letos prvič manifestira sodelovanje poljskega in jugoslovenskega naroda na gospodarskem področju. Naglašal je, da obsegajo sicer med Poljsko in Jugoslavijo meje, toda oba naroda združijo senco. Tudi govor poljskega poslanika so sprejeli prisotni z navdušenim odobravanjem, na kar so si vši gostje ogledali najprej poljsko razstavo nato pa ostale oddeleke velesejma.

Nova francoska vlada

Nova Herriotova vlada je sestavljena v glavnem iz radikalov in pa zastopnikov republikanskih socialistov

Pariz, 4. junija. Tretja Herriotova vlada je bila sestavljena ob pol 2. poноči in sicer takole:

ministrski predsednik in zunanjki minister: **Herriot**, radikal;

pravosodje: **Reynaud**, radikal;

podpredsedstvo in notranje zadeve: **Chauteaubriand**, radikal;

vojska: **Paul Boncour**, izven strank;

mornarica: **Legyers**, levičarski republikanec;

zrakoplovstvo: **Painlevé**, republikanski socialist;

narodna vzgoja: **De Monzie**, republikanski socialist;

finance: **Germain - Martin**, radikalna levičarska;

proračun: **Talmade**, radikal;

javna dela: **Daladier**, radikal;

delo: **Daladier**, radikal;

trgovina: **Durand**, radikal;

kmetijstvo: senator **Gardey**, radikal;

trgovska mornarica: **Leon Meyer**, radikal;

pokojnine: **Berthold**, radikal;

narodno zdravje: senator **Godard**, radikal;

kolonije: senator **Albert Sarraut**, radikal;

pošta: **Gueuille**.

Državni podtagnjiki so:

v ministrskem predsedstvu: **Marchandau**, radikal;

v zunanjem ministrstvu: **Paganon**, radikal;

v notranjem ministrstvu: **Israel**, radikal;

za lepo umetnost: **Mistler**, radikal;

za kolonije: **Candace**, radikalna levičarska;

za tehnični pokoj: **Ducos**, radikal;

za javna dela: **Margaine**, radikal;

zrakoplovstvo: **Bernier**, radikal;

sport: **Marcombens**, radikal;

narodno gospodarstvo: **Badenoste**,

neodvisna levičarska;

zaupanje: **Lebrun**.

Zahvaljujemo vsem našim gospodarstvom, da so vse naši gospodarji in poslovne entitete podprtji in podprtji naših novih ministrskih poslovnih zavzetij.

Naša nova vlada je v celoti sestavljena iz političnih krize vnovič otvorjena.

Atene, 4. junija. AA. Vlada Papastanasijsa je dala ostavko.

Do ostavke vlade Papastanasijsa je prišlo, ker smo smatrati, da mu Venizelosova vladina ni dovolj lojalna.

Po kritiki vladne izjave, ki jo je podal Venizelos v parlamentu, je Papastanasijsu izjavil, da bo zaradi tega kritičnega stališča Venizelosa in njegove stranke dal ostavko.

Venizelos je imenoval v svojem govoru stranko Papastanasijsa razredno stranko in sicer zaradi svojčasnih pridržkov, ki jih je imela napram zakonu o agr

Kontrola mleka v dravski banovini

Izjava Jugoslovenskega hemijskega društva glede na diskusijo o kontroli mleka

Ljubljana, 4. junija:
Z ozirom na izvajanja Osrednjih mlekarn v Ljubljani v »Slov. Narodu« dne 28. maja in na pojasnila Higijenskega zavoda v tem istu z dne 1. junija, oboje zadevno kontrole mleka v dravski banovini, smatra podpisano Jugoslovensko hemijsko društvo — sekcija Ljubljana, za dolžnost, da informira avtorje obeh navedenih člankov in javnost, da je v »Slov. Narodu« dne 25. maja izšel članek o kontroli mleka v dravski banovini objavilo podpisano društvo. Sestavljen je bil članek po soglasnem sklepu društvenega občnega zabora na predlog predsednika glavnega uprave Jugoslovenskega hemijskega društva univ. prof. dr. M. Samca in pred objavo pregledan na odobrovni seji z dne 19. maja.

V pojasnilo objavila tega članka navajamo, da smatra Jugoslovensko hemijsko društvo za eno svojih najvažnejših nalog gojiti in podpirati uporabne panoge eksaktne kemijske vede, pri čemer je kemija živil nepobitno vitalnega pomena. V tem smislu je tudi društvo pridobilo kemika Higijenskega zavoda v Ljubljani g. ing. F. Gerla za vsakoločno informativno predavanje o negovem delovanju kot živilskega kemika. Da je na podlagi njegovih podatkov kontrola živil za leto 1931 društvo smatralo potrebno opozoriti javnost in merodajne faktorje na gotove nedostatke, izhaja iz dejstva, da morejo kvaru in potvori v največji meri podvržena živila ob nezadostni kontroli postali škodljiva, večkrat celo nevarna človeškemu zdravju. Važnost kontrole je razvidna že iz obstoječih strogih zakonskih predpisov, ki jih ima, kakor vse kulturne, tudi naša država, na drugi strani pa je z istim zakonom spoznani samo kemik strokovnjak sposobnim in merodajnim za ocenjevanje živil.

Iz tega vidika je tudi ing. Gerl podal svoje predavanje, v katerem se je pečal z vedno naših živil, v glavnem pa obravnaval mleko. Kajti ravno mleko, ki je osnovna in zlasti važna hrana za odgoj in zdravje otrok, je eno kvaru in potvori najhitreje zapadil živil. Kljub temu pa, da se je mleku s strani kontrolnih oblasti upravičeno posvečala pred drugimi živili večja pažnja, se je moral v kontroli za leto 1931 objektivno najti gotove nedostatke. In opozoriti na iste, je bil namen od društva objavljenega članka.

Iz izvajanjem ing. Gerla je bilo razbrati,

se je hvalevredno posvečala vsa možna pažnja navadnemu tržnemu mleku, da pa je uradna kontrola pri tako zvanem Bio mleku skoraj izgubila. Mestno načelstvo v svojih podatkih navaja le eno uradno preiskavo Bio mleka, ki pa kemijsko, zlasti pa bakteriološko ni odgovarjala, medtem ko Osrednje mlekarne poudarjajo, da so vse vzorce Bio mleka prostovoljno in na svoj račun poslušali v preiskave Higijenskemu zavodu.

Gledate ocene Bio mleka v pojasmilih Higijenskega zavoda nam torej ni jasno, na podlagi katerih uradno vzeti vzorce je bila ista podana, ko niti mestno načelstvo, ki o tem po zakonu sestavlja zapisnik, tega ne omenja, niti ing. Gerl ni mogel navesti to zadevnih pregledov v vsem letu 1931. Pri tem pa Bio mleko po zakonu predstavlja specijalen tržni produkt, ki bi moral biti pod stalno uradno kontrolo, ki se v služaju primerne kvalitete vrši brezplačno in torej ne pomeni nikake obremenite produkcije no razpravljalo nekoliko obširnejše o Bio mleku, ki se uživa v neprekuhanem stanju, nujno potrebuje, pribuja dejstvo, da neodgovarjajoč kvalitete ne morejo opraviti načinu ugotovitev pokvarjenosti ali nepravilnega obratovanja biorizatorja, kakor je bil ravno slučaj uradno vezetega vzorca.

Iz navedenega je torej razvidno, da je podpisano društvo upravičeno zainteresiralo javnost na vprašanje kvalitete in kontrole živil, predvsem mleka. Da je pri tem pravilno razpravljalo nekoliko obširnejše o Bio mleku, na čigar pojava je treba trud in zasluge Osrednjih mlekarov samo pozdraviti, podstavljata Higijenski zavod, kakor Osrednje mlekarne same, ko si želite točno po zakonu predpisane kontrole mleka. Dati inicijativi, da se ista v tem pogledu čim prej in čim bolj izpolnjuje, bi namen od društva objavljenega članka, in če je dal ing. Gerl s svojimi predavanji neposredno povedu k temu, mu mora vsek slovec, kot zainteresiran na važnem vprašanju zdravje hrane, vedeni samu hvalo.

V Ljubljani, dne 3. junija 1932.

Jugoslovensko kemijoško društvo — sekcija Ljubljana.

Direktor ing. J. Turk, predsednik.

Dr. ing. V. Kramarsič, podpredsednik.

Docent dr. ing. J. Kavčič, tajnik.

HH Šwep-ov k-zz Govbarok, za sicer

Besedo imajo naši čitatelji

Slovenska glasba

Menda lahko govorimo tudi o slovenski glasbeni umetnosti, vsa naš letoski glasbeni festival to upravičuje. In rezumljivo je, da je naša glasbena srečanost zbudila odmeve tudi onkraj naših ozkih mej. O naši glasbi se da celo teoretičirati. Toda če človek ni teoretič, ne glasbenik in ne glasbeni kritik, kaj še umetnik, se pač ne sme nihče čuditi, če ne razume in ne razume razmobiljan glasbenega teoretička, pa najpi vsebino ter pojme njegovih dogman prekovanja še takoj na glavo, ali si jih tolmač doslovno.

Tako smo čitali v tem istu 27. maja predvod kritike o naši glasbi. Z vsemi kulturnimi vprašanji je pač težava in se menda baš zaradi tega ne moremo razumeti, čeprav nas loči le Kolpa ali Soča. Sicer pa stvar v tem primeru ni tako strašno kolodija. Gre samo za jasnost, jasnost pojmovanja, opredelitev — na ljubo logiki — ne le toliko na ljubo naši glasbi in našemu ponosu.

Kritik pravi v prvem delu poročila, da mu je po vseh priedelih glasbenega festivala ostal neposredni vtis, da je slovenska glasba, kakršna se očituje zdaj, absolutno kozmopolitska v vseh pogledih.

Razumljivo je, da se lajik ne bo prepričal o tem, ne zanikal in ne pritrjeval, da je kozmopolitska. Menda pa je vsaka glasba svetovljanska, kolikor toliko, če ne izvira neposredno iz narodne pesmi ter če se ne naša povsem na elemente narodne melodike. Kadar je pa kakšna skladba sploh brez vsake melodije, tedaj si jo pač lahko lasti vse svet — seveda, če mu prija. Toda o tem naj teoretičirajo teoretič. Zakaj bi jim ne verjeli, da je naša glasba svetovljanska? Špoštovani g. glasbeni kritik pravi, da naša glasbo od druge polovice XVI. stol., torej od Gallusa do danes, preveva tisti značilni duh, ki daje povsem internacionalno obeležje. Da se je obrnila k zapadu ter odvrnila od naroda, ki ga je povsem zanemarila. Še enkrat: Zakaj bi vsege tegu ne verjeli?

Tudi to trditev lahko prebaviš, da more storiti samo tisti narod kaj posebnega, individualnega, ki jemlje za umetnost iz sebe izhajajoče elemente. Verjamemo, da zapad kvarno vpliva na ustvarjanje individualne note v slovenski umetnosti, zlasti v glasbeni. In če bodo priznali naši skladatelji, da se očitujejo v njegovih delih vsi vplivi, le slovenski ne — zakaj bi ne priznal se lajik?

Toda če smo pričimivali v prvem delu kritike, nikakor ne moremo tudi v drugem — na ljubo doslednosti. Ali obratno — zanimalo vse trditve poglavja »Kozmopolitsem, pa nacionalizem, pa pritrjujmo zaključkom drugega poglavja «Lirism in religioznost».

V tem poglavju pravi kritik, da smo Slovenci po mentaliteti mehkočutni in prepolni občutja, smo predvsem liriki. Izreco je poudarja, da je na festivalu zamaš pričakoval kakšen krepkejši dramatski akcent. Da je naša melodična mehka in razvečena, celo v delih najzazračnejših modernistov. Čelo najostrejša disonanca v glasbi izvezna mehko in slado. Potem govorje še o religioznosti, ki se pridružujejo omenjeni liriki v glasbi.

Zelo radi bi ga razumeli, a ga ne moremo pri najboljši volji. Prvotno je trdil, da je naša glasba povsem internaciona, da so naši skladatelji povsem zane-

marili svoj narod ter se obrnili odločno k zapadu, potem pa začne teorizirati o naši lirici naravi ter trdi, da je naša glasba pretično lirična, da se očituje v nji slovenska liričnost in religioznost! Pravi tudi, da se lirizem ne izraža samo v naši produktivni glasbi, temveč tudi v same reprodukciji in interpretaciji naših glasbenih del.

Kako bi potem takem ne bili radovedni, ali je mednaroden naš lirizem ali pa je liričen naš kozmopolitizem?! Ali so se naši skladatelji odvrnili od naroda s tem, da so v njihovih kompozicijah tiste značilne cerkvice na hribih? Kako je potem takem ostal kritiku glavn vtiš, da je naša glasba absolutno kozmopolitska? In ali je vsebina lirike v naši glasbi to, da je tako mehka, zkoraj bi rekel brezljiva in brezbarvana? Ali je ta brezbarvana tisti kozmopolitizem, ki kritiku ne ugaja, ali je to lirizem? Ali je morda naša glasba nekaj posredni kozmopolitizma in slovenske liričnosti in religioznosti, pa kritik tega ni upal povedati naravnost ter je baš zaradi tega govoril toliko o obeh skrajnostih?

Cudne note so takšne zamotane besede, nedvomno jih ne znajo čitali niti naši glasbeniki. Kdo bi razumel to kozmopolitsko pojmove?

Vendar je očitno iz tiste kopice včenih besed, da kritiku naša glasba ni všeč, da stremljenja naših skladateljev niso usmerjena v pravo smer, saj pravi h koncu, da bodo slovenski glasbeniki slej ali prej obrenili pogled na svoj narod, ki je edini (menda bi morala biti podprtana beseda e d i n) pravi izraz k temi prirastki umetnosti.

Ali je bilo treba le zaradi tega namiga takšnih ovinkov, takšnih miselnih akrobacij in kričečih protislovij? Vraga, ali je to disonanca harmonije ali harmonična disonanca?

Lajik.

Železniške zveze in tujski promet

Novi vojni red, ki je stopil v veljavno 22. maja, ima kakor vsaka stvar poleg dobrih tudi slabe strani. Na Jadranu se je pričela sezona, toda revnje sloji iz Ljubljane preko Karlovcu z osebnim vlakom na morje skoraj ne morejo potovati, ker prihaja vlak na Sušak le ob nedeljah in praznikih. Na morje se vozi z roditelji zlasti mnogo dece in lanih si mislimo, kako težko je staršem, ko morajo svoje otročice sredi noči buditi in iskati z njimi po mestu prenočišča za nekaj ur, kajti parniki odhajajo že zjutraj. Po starem voznem redu so porabili potniški nočno vožnjo z vlakom za spanje, na Sušak so pa zjutraj prestopili na parniki tako, da je odpadlo nevšečno iskanje prenočišča in drago prenočevanje. Če se pa odpeljez iz Ljubljane ob 13.50 z osebnim vlakom, moraš čakati na zvezdo v Karlovou celih 5 ur 42 minut, če hočes priti zjutraj odnosno sploh z osebnim vlakom na Sušak. Večerni osebni vlak žal od Novega mesta dalje ne vozi.

Pa tudi z brzovlakom je križ, če se človek vrača iz Dalmacije preko Splita. Is-

plita odide brzovlak kmalu po 20. in prispe v Zagreb po 7. zjutraj. Iz Zagreba pa nima zvezne proti Ljubljani, temveč je treba potovati z osebnimi vlakom, ki odhaja okrog 9. Toda tudi s tem vlakom ni vsem ustrezno, ker vozi samo do Zidanega mosta in dalje proti Mariboru ter ima samo en direktni vagon do Ljubljane. Na Zidanem mostu je treba čakati 50 minut do osebnega vlaka, ki te popelje dalje proti Ljubljani. Kdor potuje na morje z družino in priljavo, bo pač brzok občutil to prekidanje krovčevog in morebiti še otročičkov, če ne morejo sami hoditi. Tudi letovišča ničesar ni odgovarjal, medtem ko Osrednje mlekarne poudarjajo, da so vse vzorce Bio mleka prostovoljno in na svoj račun v preiskave Higijenskemu zavodu.

Gledate ocene Bio mleka v pojasmilih Higijenskega zavoda nam torej ni jasno, na podlagi katerih uradno vzeti vzorce je bila ista podana, ko niti mestno načelstvo, ki o tem po zakonu sestavlja zapisnik, tega ne omenja, niti ing. Gerl ni mogel navesti to zadevnih pregledov v vsem letu 1931. Pri tem pa Bio mleko po zakonu predstavlja specijalen tržni produkt, ki bi moral biti pod stalno uradno kontrolo, ki se v služaju primerne kvalitete vrši brezplačno in torej ne pomeni nikake obremenite produkcije no razpravljalo nekoliko obširnejše o Bio mleku, ki se uživa v neprekuhanem stanju, nujno potrebuje, pribuja dejstvo, da neodgovarjajoč kvalitete ne morejo opraviti načinu ugotovitev pokvarjenosti ali nepravilnega obratovanja biorizatorja, kakor je bil ravno slučaj uradno vezetega vzorca.

To so nedostatki novega voznega reda glede na tujski promet, ki smo hoteli na nje opozoriti merodajne oblasti, da jih po možnosti odpravijo, kajti ugodne železniške zveze so za pospeševanje tujskega prometa nedvomno velikega pomena.

Starši.

Vsi posetniki velesejma

in ljubljanskih lepih, nepozabnih filmov si morajo brezplačno ogledati prekrasni zvočni film

Sladka tajnost

Hinna globoke materinske ljubezni.

Smehe, zabava, dovtipi, petje, godba

V glavni vlogi popularna dunajska umetnica

HANSI NIESE

Nov Foxov zvočni tečnik

Predstave danes ob 4., 14.8 in 14.10 zvečer — jutri (v nedeljo) ob 3., 5., 14.8 in 14.10 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

„Hlapec Jernej in njegova pravica“

Dne 6. t. m. vprizoril delavski oder »Svoboda« v ljubljanski operi drugič Cankarjevega »Hlapca Jernea in njegova pravico«. Nedvomno bo večina posetnikov, ki so videli prvo vprizoritev, rada še drugič napolnila gledišče. Nikdar ni še tako jasno prišlo do izraza dejstvo, da je teater neumiroč. Kdo je bil kdaj priča toliko entuziazma, ki je opero naravnost tresel ob vrhu do tal? Trditev o brezplačnosti in hladnosti občinstva nasproti teatru je bila v ponedeljek 23. maja korenito ovrena! Občinstvo ni brezplačno in hladno. Če teater, takšen, kakršnega smo navajeni gledali vsak, le teater je hladen ter ne more občinstva ogreti. 23. maja ni bilo občinstvo v teatru hladno in brezplačno — človek bi bil misil, da smo kje tam daleč na solnčnem jugu, kjer je aplavz in načudenje tako neobhodno, kakor oranžna barva — oranže.

Drugo odkritje: Delak nam je razdelil prvič resnično Cankarjevo odrsko obličje. Doslej smo hodili Cankarja in njegove južne gledali — ali smo, ali bili vsak s poseben meščan in vsej vsak rodoljubni kmet pri svoji hiši še kabino, ki ga bo ščitila pred strupenimi plini. Sicer so tako vprašanja ne potrebljena. Jasno je, da bo vsak posameznik moral imeti razumevanje s prilikami časa, moral se bo zavedati svojih svetih dolžnosti ter žrtvovati vse splošni blaginji. Zato bo pač moral skrbeti sam za svojo varnost in biti tudi pripravljen dvigniti se z enakim orozjem na svojega bližnjega v imenu svetih idealov. To klanje bo častno za vsakega, ki se ga udeleži, tege ni treba dokazovati.

Ni izključeno, da marsikdo tudi ne more razumeti, zakaj potem takem mora biti plinska vojna, če so hoč ves svet zavaroval pred učinkovanjem strupenih plinov. Država X pripravlja strupene pline, da bo z njimi blagoslovila državo Y, obenem pa organizira zaščito svojega zaledja pred strupenimi plini. Prav tako se pripravlja na plinsko vojno državo Y. Takšne barve je pač vojna moral: »zveznička« je treba uničiti, povsem izkoreniniti zognjem, žve-

razumljive. Mislim, da se ne bom pregrešil niti proti resnicu če napišem, da nam je Jernej v tej vprizoritvi celo naravnost, nego v pisani povesti.

In zbor, ves način vprizoritve, posamezni igralci, vera vseh sodelujočih! To je nekaj, česar slovenski teater že desetletja ni videl.

Poljska razstava na velesejmu

Razstava ima namen poglobiti gospodarske stike med nami in Poljaki

Ljubljana, 4. junija.

Tudi letos je na velesejmu živahno, skoraj še bolj kot prejšnja leta; zlasti včeraj so se razstavljalcji trudili povsod še s posebno vnočem, da so razstave čim pričačneje ter učinkovitejše. Letošnj velenje je izraz našega gospodarskega optimizma, gospodarska kriza se v njem popolnoma nič ne očituje. Kaze, da se zavadem pravilno slabši časov: čim slabše gospodarske prilike so, tem več je treba življe delavnosti, živahne podjetnosti ter države optimizma.

Tako, ko stopimo na velesejmu, nas napisi vabi v prvi paviljon desno na poljsko razstavo, ki zavzema približno tretjino paviljona. Letoš so nam prikazali Poljaki prvič svojo gospodarsko moč na lepi reprezentativni razstavi. Nedvomno bo ta razstava mnogo koristila poljsko-jugoslovenske gospodarskemu zbljanju ter dozakala, kako potrebno je, da sodelujeta bratski državi složno tudi v gospodarskem pogledu.

Svetnik poljskega poslanstva dr. T. Lubaczewski, ki je razstavo organiziral

Tudi na tej razstavi so aranžerji hiteli z delom, sicer je pa bil prav za prav le en aranžer z nekaj pomočniki. Povprašal sem po svetniku poljskega poslanstva, dr. Lubaczewskemu.

To sem jaz! je dejal skromno mož srednjih let, tiste vrste inteligent, kakršnih pri nas ne poznamo mnogo, čeprav se prispevamo med skromne. Delal je takoreč z zaviranimi rokavi. Razpostavljal je blago, pritrjeval napise, lepake in prospekti ter vodil vse delo. Kdo bi se mu potem takem ne čudil.

Časi so se povsem spremenili, — je dejal preprosto, — zdaj dela celo angleški prestolonaslednik! Tako malenkostni ne smemo več biti, kot smo bili včasih.

Namen poljske razstave je predvsem, seznaniti naše gospodarske kroge v glavnem s poljsko industrijou ter naj bi razstava dokazala, da je poljsko gospodarstvo na višini, da lahko vsestransko pod najugodnejšimi pogoji zadosti našim potrebam po inozemskih produktil, kakršnih ne izdelu-

jemo. Poljska industrija ne namerava konkurenčati našo produkcijo, pač pa hoče vzeti pri nas mesto, ki so ga doslej zavzemali dobavitelji iz drugih, tujih držav. Zakaj bi Jugoslavija ne sodelovala na gospodarskem polju s Poljsko, ko so pa vendor izpoljeni vsi pogoji za to sodelovanje? Lani je Jugoslavija uvozila iz Poljske samo za 67 milijonov blaga, torej le za 1.39% vrednosti vsega njene uvoza. Iz Poljske uvažamo trgovinske izdelke, tekstilne in kmetijske stroje, parafin, premog, itd. Na Poljsko pa izvažamo ruhe, suho in sveže sadje, vino, kože, ribe itd. Lani smo izvozili na Poljsko za Din 50.000.000 blaga, kar je seveda mnogo preveliko, 1.04% vsega poljskega uvoza, ker kljub premalem uvozu izvoz ni niti dosegel vrednost uvoza.

Blago ni razstavljeno zaradi prodaje, nego z namenom, da spoznamo, kaj vse nam lahko nudi Poljska — vse industrijske izdelke, da nam ni treba ničesar uvažati iz drugih držav. Razstava je pregledna, razvrstitev sistematična, vse je stvarno brez navlake ter učinkovito. Razdeljena je v tri dele.

V prvem je prikazana kovinska strojna industrija, državna tovarna telefonskih in radioaparatov, državni monopoli itd. Tako so pričač, da nam Poljaki res lahko posrežejo z vsem. Njihove tovarne so kot velika ameriška podjetja. Prva poljska tovarna vagonov, lokomotiv, tramvajskih vozov itd. Lolpop, Ram in Loewenstein, je velik, moderen obrat, ki zaposluje okrog 2500 delavcev. Zadnja leta so dobavljali zlasti mnogo lokomotiv v Bolgarijo. Ljubljanska občina se zanima za tramvajske vozove in ni izključeno, da jih naroča tam. Državna jeklarna, ki je v Losnowicu, izdeluje jeklene cevi, lite izdelke, vzmeti, žico, jeklene vrvi itd. Državna tovarna radio- in drugih aparatov je razstavila zanimivo novost radiotehnike, detektor z zvočnikom, ki odtehta kar veliki radioaparat na elektronke. Po fotografijah se lahko pričač, kako moderne obrate imajo na Poljskem, zračne, svetle tovarne, zgrajene po principih sodobnega stavbarstva ter higijene.

V drugem delu, v rotundi, je propagandni oddelok za tujski promet. Izredno lepi lepaki, izvrstno grafično delo, govore preprečevalno o lepotah in značilnostih Poljske in Slezije. S skromnimi sredstvi je doseženo, da je tudi ta oddelok učinkovit in bo namen nedvomno dosežen.

V tretjem delu je zopet industrijska razstava. Prostori deli posredni hodnik, na levem desni so koje. Dobro je zastopana gneznska tovarna konopljenih in lanenih izdelkov, z jutri itd., tu je tudi varšavska železarna Norblin, Buch in Werner, »Lignoza«, tovarna eksploziv v Katovicah, Poljski sindikat petroleja, »Unia«, kartel tovarn poljedelskih strojev, tovarna šolskih potrebščin in državna tovarna kemičnih izdelkov v Chorzowu.

Razstava, ki ji želimo, da bi dosegla v polni meri svoj namen, nam dokazuje, da Poljska izdeluje že skoraj vse industrijske izdelke doma, ima zelo razvito industrijo, čeprav je država dve tretjini agrarna.

Prijatelji prirode v stanovanju

Posebna privlačnost letosnjega velesejma je ta razstava

Ljubljana, 4. junija.

Vseklo leto je na velesejmu tudi kakršna specijalna razstava, ki je občinstvo ne ogleduje iz praktičnih in trgovskih ozirov, temveč zato, ker so te razstave prav povne in tudi lepe in splošno zanimive. Tako je letos razstava v paviljonu J., kjer je nameščena tudi razstava naših tujskoprometnih krajev.

Prijatelji prirode v stanovanju so prirediti to razstavo in znesli v njo vse, kar lahko priatelji prirode vzgoji ali pa ohrani zanimali iz prirode v svojem stanovanju. Udeležili so se razstave različni klubki in društva, ki je vsek pripomogel po svoji najboljši moči, da pokaže ljubezen do prirode.

Po sredji dvoranje stope na podstavkih, ki so okrašeni z lepimi sobnimi rastlinami, v dveh dolgi vrsteh akvarijev najrazličnejše velikosti. V njih plavajo vse naše male ribice, ki jih lahko gojimo v sobi, med rastlinami, ki rastejo po naših in tudi tujih vodah. Tudi školjke in polži in hrošči žive v teh zelo dekorativnih sobnih jezerih. V drugih akvarijih so pa zopet ribice iz dalejših krajev, onkrat morja. Če jih primerjamo z domaćimi ribicami, vidimo, da so tuge ribice sicer bolj živih in pisanih barv, saj se izpreminjajo kakor dragulji, zato so domaći bolj efektni in mimo dekorativne ter tudi živahnje.

Ob straneh sta razstavila naša dva odčna zastopnika zbiralcev hroščev in metuljev, torej Kluba entomologov dele svojih ogromnih zbirk. G. dr. Staudacher razstavlja ogromno zbirko, ki so v njej vsi domaći

brošči ter tudi najlepši eksoti, g. Rakovec pa prekrasno kolekcijo domaćih metuljev, ki je med njimi tudi nekaj čudovitih kritiskih metuljev, ki so pa rojeni v Ljubljani. Društvo za varstvo in rezo ptic pevk je razstavilo v lepih kletkah najzanimivejše kritiske umetnice, namreč živilne vrstice iz Harza, ki med njimi vidimo tudi družino popolnoma belih kanarčkov. Gospod Klemec z Blez nam je pokazal najdragocenije in najbolj živalno barvane ptice iz tujih krajev, a v drugi volijeri ima ptičke iz vseh krajov sveta g. Vinko Vidmar iz Želene Jame, da je razstava polna cvrščanja.

Na stenah so članice Kluba jugoslovenskih umetnic razstavile pravo galerijo slik, kjer so z največjo umetnostjo upodobile same cvetlice. Gospa Anica Zupanec-Sodnikova se specjalizira na kakteje in je prav za razstavo napravila veliko sliko prekrasnih rožnih filokaktej v cvetu. Na delih Elde Piščančeve ter Avguste in Henrike Šantlove pa vidimo, da je vsaka cvetlica lepa, če jo gleda za lepoto občutljivo umetniško oko. Sama mojstrska dela!

Ob straneh je razstavil Fotoklub Ljubljana nekaj del naših najboljših amaterjev Petra, Karla in Oskarja Kocijančiča ter Lojzeta Pengela, ki dokazujojo, da Fotoklub Ljubljana ne zanemara nobene stroke fotografije. Fotografije cvetlic so v resnicu umetnine.

Vso razstavo je pa prav bogato s sobnimi rastlinami okrasila ljubljanska podružnica Sadarskega in vrtnarskega društva. Ker so aranžerji hoteli po razstavi kakteje in stekla v Kazinu pokazati še lepše rast-

line, zato se jim je posrečilo pridobiti za razstavo najznamenitejšo dunajsko specijalno tvrdko za kakteje, namreč g. Gustava Baumgartnerja, glavnega urednika lista »Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter visoko kakor močni stebri vseh oblik

»Die Blumengarten« in špecialnega gostitelja kakteje. Kakor buče, ki leže ob razori, so debele nekatere redke kakteje, druge se pa dvigajo v višino tudi pol drug meter

Pozdravljeni bratje in sestre!

Zopet ima bela Ljubljana priliko, da vas, dragi bratje in sestre, pozdravi ob jubilejnem župnem zletu v svoji sredi, da vam pokaže vso svojo veliko ljubav in pozornost, ki je je bilo Sokolstvo od nekdaj deležno v našem stolnem mestu.

Prihitali ste na poziv v častnem številu iz vseh, tudi najoddaljenejših edinic naše prostrane župe, da sodelujete pri veliki manifestaciji dela in dosegom, da dostojno vsi skupaj z našim zletom proslavimo stotečnico rojstva enega največjih genijev Slovanstva – ustanovitelja Sokolstva, dr. Mirroslava Tyrša.

Bodite nam brezki pozdravljeni vi vsi, ki se niste strašili truda in žrtv teh teških časih, vi vsi, v katerih še biste zavedeno in odločno – tudi na žrtve pripravljeno – sokolsko srce, vi vsi, ki niste in ne boste klonili, vi vsi, ki ste v tej zmaterjalizirani dobi še ohranili v sebi idealizem in neomajno ljubezen do naroda in edinstvene države, kajti v vas gleda domovina jamstvo lepše in srečnejše bodočnosti, v vas gleda borce za ozdravljenje zastrupljene atmosfere in občih prilik, v vas gleda voditelje naroda k slovenski vzemnosti.

Naj vam bo bivanje v srcu naše banovine prijetno in ponesite z zleta seboj v svoje edinice novega krepkega duha delavljnosti, odločnosti in borenosti. Zdravo!

daje brez truda vsem kovinam!
najlepši sijaj!

čist in štedljiv v uporabi.

Dnevne vesti

Iz odvetniške službe. Odvetnik v Mariboru g. dr. Karl Koderman se je zaradi bolezni začasno odpovedal izvrševanju advokature. Za njegovega začasnega namestnika je imenovan odbor advokatske komore odvetnika v Mariboru g. dr. Toneta Pernata.

Nov poveljnički 32. artiljerijskega polka v Mariboru. Dosedanji poveljnik 14. artiljerijskega polka v Varazdinu polkovnik Popadić je premeščen kot poveljnik 32. artiljerijskega polka v Maribor.

Tuški promet v Crikvenici oživlja. Vreme se je v Hrvatskem Primorju zboljšalo in tuški promet je znatno oživel. Obe kopališči v Crikvenici sta bili otvorjeni 15. maja in doslej je bilo 2371 kopalec. Te dni so začeli letoviščarji prihajati v večjem številu.

Zobozdravnik dr. Jos. Tavčar je odstopil kot predsednik Društva zobozdravnikov dravske banovine in vrši posle pred sednika do prihodnjega občnega zbora podpredsednik dr. Stane Tavčar.

Tudi carinski posredniki so dolžni pripraviti svoje poslovanje. Na razna vprašanja, ali so tudi carinski posredniki dolžni v smislu § 456 obrt. zak. pripraviti svoje obrate, pojasnjuje zbornica za TOI v Ljubljani, da so po interpretaciji ministrstva trgovine in industrije tudi carinski posredniki, ki izvršujejo svoj posel na podlagi pooblastila ministrstva za finance, dolžni vložiti prijavo po navedenem zakonitom določilu do 9. t. m. Ker rok za obnovu občnih pravic poteka, opozarja zbornica tudi ostale interese, da nemudoma izpolnilo svojo dolžnost.

Razputst društva. Društvo Podružnica Osrednjega društva lesnih delavcev in sočasnih strok v Crni ter Prostovoljno gospodino društvo v Brezovici - Podvelke sta razpuščeni, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

Iz zdravniške službe. V imenu Zdravniške zbornice za dravsko banovino je vpisan zdravnik - pripravnik v Novem mestu dr. Bogoslav Skalky.

Poroka. Danes sta se poročila g. ing. mont. Sergej J. Čaglič in ga. dr. med. Stana Globočnik. Novoporočencem želimo obido sreče!

Iz službenega listka. Službeni list kraljevske banske uprave dravsko banovine št. 44 z dne 4. t. m. objavlja pravila o polaganju državnega strokovnega izpita za profesorje in učitelje večin na umetniških Šolah, navodilo za sprejemanje v službo horornarnih uslužbenec odnosno dnevničarjev, za začasna dela v resoru ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ter 10 objav banske uprave o pobiranju občinske troškarine v letu 1932.

Počitniške kolonije Zvezne borcev in stražark. Zelo uspešna lanskoletna kolonija borcev v Martuljku je bila odobrena tega leta, ko je bila odšla na polje delat in so pustili otroščka brez nadzorstva doma. Na ognjišču je tlela žerjavica, okrog katere je bilo mnogo cunja, ki so se vnele, ker je postal detetu usodon.

Različna kemična sredstva za po-končevanje rastlinskih škodljivcev ima stalno v zalogi tukrva: »CHEMOTECHNA«, družba z o. z. v. Ljubljani, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne).

V obrambo proti molom rabimo z najboljšim uspehom TARMOL. Proizvajalec: »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne).

Greničica »Franz - Josef« povisjuje zmožnost, da lahko mislimo in delamo.

vodil šolo za polaganje izpitov in celo za maturo. Izkažalo se je pa, da ima mož samo štiri razrede ljudske šole. Pred dvema mesecema je izginila iz Beograda soprona nekega uglednega meščana. Dolgo se ni vedelo, kam je odšla, slednjik je pa sama sporočila možu, da se je zaljubila v novosadskoga profesorja Muhameda Kosovića in počnula k njemu. Pustolov se je izdajal za profesorja, ki vodi privatno solo. Pri zapisovanju so Kosovića vprašali po diplomi, pa je moral priznati, da je nima.

Obup brezposelnega delavca. V hotel »Jugoslavija« v Karlovci je prišel v četrtek zvečer brezposeln trgovski pomočnik iz Litije Anton Logar. Najel je sobo in naročil, da ga zjutraj zbrude. Sobarica je pa našla zjutraj vrata zaklenjena in na njeno trkanje se ni nihče odzval. To se je zdelo sumljivo in poklicala je policijskega agenta, ki je vrata odpril. Logar je ležal v sobi ves okrvavljen. Imel je na dveh krajih prerezane žile na vrati in žilo na desni roki. Bilo je takoj jasno, da si je hotel končati življenje. Na vprašanje, kaj ga je poginalo v obupu, je odgovoril, da ni mogel več prenatisi bede.

Težka kriza našega pomorskega premeta. Lukusni parnik »Kraljica Marija« stoji zdaj pred splitskim pristaniščem in odide do polovice avgusta na počitek v Sibenski. Sredi avgusta bo pa zopet prevajaž naše in tuje letoviščarje po Sredozemskem morju. Huda gospodarska kriza vedno bolj prisika tudi na naš pomorski premet. Večji in manjši parniki so zelo slabo zasedeni. 11. t. m. bo v Splitu občni zbor delničarjev »Jugoslovenskega Lloyd« in na tem se bo razpravljalo tudi o krizi v našem pomorskem prometu. 12 parnikov »Jugoslovenskega Lloyd« počiva, 10 v sibenskem, 2 pa v severnem splitskem pristanišču. Še težje so prizadete manjše družbe, ki so morale vzeti skoraj vse parnike iz prometa.

Otok se je zadušil v dimu. V vast Lovča blizu Kostajnice se je zadušilo v dimu osemsemšete dete kmeta Soliča. Domoci so odšli na polje delat in so pustili otroščka brez nadzorstva doma. Na ognjišču je tlela žerjavica, okrog katere je bilo mnogo cunja, ki so se vnele, ker je postal detetu usodon.

Različna kemična sredstva za po-končevanje rastlinskih škodljivcev ima stalno v zalogi tukrva: »CHEMOTECHNA«, družba z o. z. v. Ljubljani, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne).

V obrambo proti molom rabimo z najboljšim uspehom TARMOL. Proizvajalec: »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne).

Greničica »Franz - Josef« povisjuje zmožnost, da lahko mislimo in delamo.

Znižali smo cene vsem občincam. — Oglejte si zaloga!

J. MAČEK,
Ljubljana, Aleksandrova 12
Iz Ljubljane

Iz Nove telefonske številke pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Pomembna telefonska centrala za urade direkcije državnih železnic, ki so nastanjeni v Ljubljanskem dvoru, dobi od 6. t. m. na mesto dosedanjih številk 2022, 2023, 2363, 2939, 2940 pet novih številk v sicer 2981, 2982, 2983, 2984, 2985. Nove številke so uvrstene v serijo tako, da bo treba od ponedeljka 6. t. m. klicati vedno la številko 2981.

Iz Med brezposelimi je tudi mnogo delomržnevez, kar dokazuje naslednji primer. Neki ljubljanski gostilničar je imel skladnico drva na dvorišču. Prišel pa je k njemu mlad moški in prosil podporo, če da ne dobi nikjer dela. »Sezgajte mi tako drva, pa vam dam 25 Din na dan in hranoc. Ali delomržnevez je odklonil ponudbo. Včasih je bilo drugače, ko je človek prijal v sili za vsako delo, same da je kaj zaslužil. Pohajšči pa rajši prosjadlo po hišah, ker jim je to lažji posel.

Iz Nove hiše v Šiški. Šiška se najbolj razvija med Celovško cesto in gorenjsko železnicu. Ob Celovški cesti v Zgornji Šiški so v delu tri domačije. V nekaterih ulicah v Spodnji Šiški so pa že v uporabi razna stavbišča, ki bodo prej ali slej zasidana. Zdaj poganja v Lepodvorski ulici kamnitno temeljno zidovje za eno-oxirona dvonadstropno hišo, ki si jo gradi ing. Jo-

sip Dedek. Lepodvorska ulica nima vozovnega prometa ter ne dvigajo moderne vozila tam nadležnega cestnega prahu kakor se to godi po glavnih cestah.

Iz Zadnji cest in ulic. V Krizevniški ulici polagajo na tla večje betonske cevi za kanalizacijo. Delo bi šlo uspešneje od rok, ko bi se pritiskala v jarek talna in druga voda, saj jo je treba neprestano s črpalko odvajati. V Gledališki ulici je stopilo v dnu v akcijo parni valjar, da napravi cestničče gladko in ravno. Vrtno ulico pa so posuli s peskom, ker v njej ni vozovnega prometa, ampak je v uporabi samo peščen.

Iz Renoviranje hiš. Dvonadstropna Kokalj - Poženelova hiša na vogalu Škofje in Ilirske ulice dobiva novo lice. Pročelje v Ilirske ulici je že obnovljeno, zlajpa je v delu obnova v Škofje ulici. Z obnovo te velike hiše bosta obe ulici znatno pridobili na svoji lepoti. Obnova izvršuje stavbno podjetje Dukič in drug. Po mestu vidimo še nekaj hiš in to v prometnih ulicah, ki so nujno potrebne obnove.

Iz Manjši zidav. V Stanicevici ulici je v delu enonadstropni prizidek k Milan Guštinovihi hiši št. 6. V pritličju bo obrtni lokal v prvem nadstropju pa manjše moderno stanovanje. Zidanje je uspelo do prvega nadstropja. Zidarska dela izvršuje stavbno podjetje R. Saksida. V Janševi ulici pa dela železniški uslužbenec Franc Zajc podstreno stanovanje v svoji visoko-pričlni hiši. Manjša stanovanja se posebno lahko oddajajo.

Iz Lep uspeh domača tvrdke na Londoni razstavi. Na svetovni gospodarski razstavi, ki se je vrnila v Londonu, je ljubljanska tvrdka lakov »Lustrac«, V. Laznik, razstavila emajliran lak lastnega in specjalnega izdelka ter je prejela na razstavi bronasto in zlato kolajno z diplomom. To je pač lastskavo priznanje. Čestitamo!

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Iz Lep uspeh domača tvrdke na Londoni razstavi. Na svetovni gospodarski razstavi, ki se je vrnila v Londonu, je ljubljanska tvrdka lakov »Lustrac«, V. Laznik, razstavila emajliran lak lastnega in specjalnega izdelka ter je prejela na razstavi bronasto in zlato kolajno z diplomom. To je pač lastskavo priznanje. Čestitamo!

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

Iz Zveza bojevnikov, Ljubljana, prirediti letos na dan 10. julija svoj običajni vsakletni tabor na Breslju. Polovina vožnja je od ministra saobraćaja pod M. S. Br. 10.568 že dovoljena in sicer za vse udeležence ter velja od 9.—15. julija 1932 od vseh postaj savske in Dravske banovine na postajo Otoče ter Radovljica. Na odhodni postaji se kupi cel listek, ki velja tudi za povratek, aki se bo udeleženec izkazal s potrdilom o udeležbi tabora. Taka potrdila bo izdajala Zveza bojevnikov na Breslju. Bojevniki, prihitevi vsi na ta tabor, da pokrepimo staro prijateljstvo. — Osrednji odbor Zveze bojevnikov v Ljubljani.

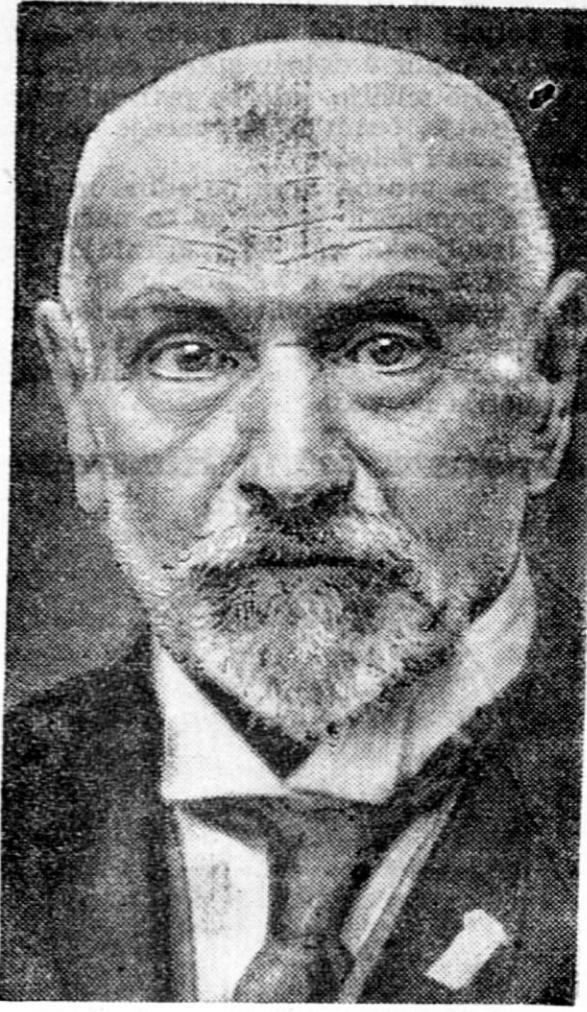
50 let slovenskega županovanja v Ljubljani

Preko magistrata je vodila naporna pot slovenske Ljubljane

Ljubljana, 4. junija.

Jubilej 50letnice, očesar ima naše mestno slovenskega župana s slovensko večino v občinskem svetu, bomo slavili 9. in 10. t. m. Dne 29. aprila 1882 se je namreč ljubljanski občinski svet prvič svobodno izvolil iz svoje slovenske večine za župana odločno slovenskega rojaka Petra Grasseija. Ta mož je uvedel na magistratu slovensko uradovanje in je dal Ljubljani tudi zunanje lice mesta, v katerem so Slovenci odločujoči gospodarji.

Naše mesto je imelo tekom stoletij že

Prvi slovenski župan Ljubljane
Peter Grasseij

pred Petrom Grasseijem celo vrsto županov, ki so bili po svojem rojstvu in večinah tudi po svojem prepričanju in delovanju Slovenski. N. pr. da Podobnik, Hradecky in dr. Ambrož so bili odlični slovenski ljubljanski župani. Ali županovali so nemški z nemškim občinskim svetom; le redek je bil Slovenc med občinskim svetovalcem in med magistratnimi uradniki. Kar pa jih je bilo, so govorili in uradovali nemški.

Zakaj v Ljubljani se je smatralo le nemšina za »nobel«, za edini jezik, v katerem govori kulturni človek in v katerem je sploh možno pisati akte in modevo razpravljati. Nemštvilo in nemškostvarstvo je vladalo po vseh uradih in boljših hišah, pa tudi po javnih lokalih, na javnih zavajah in celo po ulicah.

In vendar je bila Ljubljana po večini svojega prebivalstva že od pametve vedno slovensko mesto. Delavci, kmetje, mali obrtniki, mali trgovci, mali hišni posestniki in njih posli, pa dajki in šolarji in vojaki (brez častnikov) so bili zmerom Slovenci, ko je bila večina ljubljanskega uradništva, učiteljstva in duhovščine še nadutno nemška ali stremško nemškarska.

Ali zaman je bil napor avstrijske vlade, da bi Ljubljano docela ponemčila. Od Vodnikove dobe dalje se je Ljubljana vedno odločjev kazala slovensko. Že od leta 1861. je imela svojo neumorni delavno Čitalnico, od L. 1863. svojo Slovensko Matico in Južnega Sokola, od L. 1867. svojega Sokola, od L. 1868 svoje Dramatično društvo in redne slovenske gledališke predstave in od L. 1872. tudi že Glasbeno Matico.

To so bila zarišča, iz katerih je vrelo navdušenje za narodno slovensko misel, za slovensko prosveto in za slovenske politične pravice. To so bila društva, ki so zbudila in prisilenila tudi slovensko inteligenco. Zakaj, dočim je bilo ljudstvo vedno zvesto materinščini, dočim se je malo slovenski človek, delavec, kmet, obrtnik, trgovčič zmerom zavedal, da je in ostane Slovenc, je bil velik del slovenske inteligenče narodno nezaveden v celo zaljubljen v nemščino in sploh tujshtvo.

Kako je bilo takrat v Ljubljani, je povedal Josip Stritar v svojem »Zyonu«:

»Slovenski časopisi nam prinašajo dolge vrste sestavkov, v katerih se briško toži, kako se nemščina še dalje bolj širi po mestih, soščeno v središču Slovenije, v beli Ljubljani.

Izobraženi svet, zlasti ženski, občuje že skoraj samo v nemščini med seboj, v gorovu in pismu. Po čitalnicah, na narodnih

Mie d' Aghonne:

40

Dustolovke

Roman

— Kočija, kočija! — je murmral Samec. — Temu ne zaupam. Vsi izvoščki so več ali manj od policije...

— Pa si izberite sami voz in izvoščka, — je predlagal Roger.

Sama preskrbim, kar bo treba, — je dejala vila Starine. — Ob sedmih bo voz na trgu Bastille. Jaz bom stala pri stebri in prodajala mimoidočim rože. Junak in moj deček prideva tja pome, jaz jima pa pokažem njuno kočijo.

— Tako je, draga mamica, ti sama izbereš izvoščka. Zame je to zelo važno.

Podnevi je Roger opazil, da je blizu starinkega brloga še dokaj čeden hotel. Stopil je v pisarno, kjer je sedela hotelinka, in vprašal po sobi.

Dejal je, da mora naslednjega dne

odpotovati s prvim vlakom v Vincennes, kjer je kupil njegov mojster čredo živine, ki jo je treba prepeljati v Pariz.

Hotelirki se je zdelo to tem verjetneje, ker je bil fant res podoben mesjarju. Da bi mu pa še bolj zaupala, je pogrenil iz žepa denarnico, rekoč:

— Gospa, tu je petrastja frankov, prosim, shranite mi jih do jutri zjutraj. Če bi tako trdno ne spal, bi se s svojimi pestimi in palico nikogar ne bal. Kadar sem pa tako utrujen kakor danes, bi me lahko odnesli s hišo vred, pa bi se ne zbudil.

Hotelirka je zaklenila denar v blažajino in vprašala Rogerja, kdaj zapusti hotel, da bi mu mogla vrniti shranjeni denar.

— Ob sedmih, gospa, — je odgovoril.

— Ob sedmih bom v pisarni, — je dejala hotelirka.

Potem je pa pozvomila in naročila natakjurju, naj spremi gosta v prvo nadstropje.

Ta čas se je Samec vrnil v svoj trilog, kjer ga je že čakala vila Starine, ki

je klical preljuba, predraga mamica. — Kamarčki? — je vprašal že na pragu.

Starka je stresla iz ogromnih žepov koščeve sveci, ki jih je bila nabrala v vinotoku, prizgalca je enega, pokleplna v kotu kleti na vlažna tla in odkopala iz zemlje star lonec. Razgrnila je sunjo na kolennih mladeniča s kosmatimi rokami, obrnila je lonec in cekini so tako lepo zažvenketali, da sta se oba nasmehnila.

— Mamica, meni se zdi, da je to že celo bogastvo, a?

— Da, mnogo denarja je v tem loncu, — je odgovorila starka.

Starka je imela hčerko, ki ji je bila umrla v bolniču in ki so jo po smrti razpraskali nožički medicinencev, kakov je zatrjevala njeni mati, kadar se je razgovorila o obdukciji hčerkinega trupla, kar pa ni bilo pogosto, kajti vila Starine je bila zgrovorna samo kadar je hotel.

Preden so vrgli njenko kožo v rov — tudi to je izraz vile Starine — je spravila ta kreatura na svet drugo kreaturo,

bivala vodo, tekočo iz cevi. Ljubljanci so se kopali še v kadeh in banjah, v katerih so si moralni nositi vodo iz vodnjaka na dvorišču in jo s škaf odnašali zoper na dvorišče ali kar a cesto. Javno kopel so imeli šele par let edinole v »Koleziji«, ki pa je bila za ljudstvo predraga; zato se je ljudstvo kopalo v Građačici ali v Malem grabnu. O asfaltiranih tlakih se Ljubljanci ni še niti sanjalo: celo v Slonovi (zdaj Prešernovi) in Florijanski ulici je bil tak antidiplavilni tuk, da mora človek na nogah kurja očesa dobiti, ako bi imel še tako utrjenko kožo (Sl. Narod 8. aprila 1882). Ceste in ulice so bile skrajno primitive, tlakovane ali z debelimi kamni ali sirov obsekanimi ploščami, večinoma prake, kakršne so bile po svoji naravi, stene, kamenite in polne luž ali prahu in raznih odpadkov.

vanje posameznih edeskov, pondarajoč, da se je godba na pihala oblikovala kot koncertna godba in se je tudi precej približala koncertnim zabavam. »Slogne orkester je mlado bitje, ki se je šele začelo umetniško udejstvovati, društvena glasbena šola pa ne sme biti samo društveni institut, temveč pravo glasbeno vzgajališče zeleničarskega stanu. Zaključil je svoj govor z besedami:

»Kdor pozna bližne težnje našega društva, bo kmalu opazil, da dobiva njegovo delo samostojen značaj, da ne hodijo po poti, ki mu jih bi narekoval občaj ali okus mase, da se ne pusti gnati od valov v potljubno stran, temveč da s kompasom v roki krepko ubira pot, o kateri ve, da je pravilna. Zato mora biti glasbeno kulturna bilanca danes leto še jačja od današnje.«

V imenu direktorja državnih zeleničnic iž. g. Klodiča je sporolj društvu svoje pozdrave svetnik g. Planinšek, poudarjajoč, da bo in novi g. direktor kakor popreje g. Borko šel društvo vsestransko na roko. V imenu »Dunava« iz Beograda je spregovoril g. Sadar in v imenu »Drave« iz Maribora g. Vokač. Bistvo njunega govorja je bilo, naj se združeni zeleničarji tudi kulturno organizirajo in ustavove enotno zeleničarsko pevsko zvezo Jugoslavije.

V imenu UJNZB je spregovoril g. Rotar, ki je bodril članstvo k nadaljnemu delu v prepričanju, da bo tudi javnost še bolj cenzila »Sloga« in upoštevala njeno delovanje. Gospodarsko poročilo je podal g. Klebel. Iz njega posnemamo, da društvo razpolaga s prav lepim premoženjem, o stanju blagajne je pa poročal g. Furlan, ki je podal tudi proračun za bodoče leto. V imenu nadzorstva je sporolj g. Derži, da se vsa knjige v redu in da je bilo delovanje odprtvo zvorno. Zato je bil predlog glede razrešnice celemu odboru soglasno sprejet.

Sledila je daljša debata glede novih društvenih pravil, ki so bila soglasno sprejeta. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen nastopni odbor:

Predsednik inž. Franc Želenko, podpredsednik Franec Skof; odborniki: Avgust Kordin, Franc Tlakar, Rudolf Pöschl, Emil Klebel, Karol Vozelj, Peter Ursić, Mališ Osredkar, Josip Forlan, Simon Danev, Miha Rožanc, Leopold Juh, Heri Svetel, inž. Drago Leskovec, Josip Repina, Milka Snejder, Miha Pogačnik, Karl Trošt in Peter Bitenc.

veselicah šteti je skoraj zgolj nemške glasove. Omikan Slovenia se sramujejo svojega materinega jezika, in med njimi niso zadnji naši narodni praviki! Slovenski jezik je zoper samo za posle dober, t. j. za hlapce in dekle, a ne za posle v uradu in v javnem življenju. To je žalostno, prezabo!

Ljubljana, ki so jo po prisiljenem odstopu župana dr. Henrika Coste, celih 13 let vladali Nemci in ponemčenci v nemškim županom in nemško večino občinskega sveta, je bila pred 50 leti, 1. 1882. še zelo zaostala in v vsakem pogledu zunanje silno skromno mesto.

Po ulicah, a le po glavnih, so briele še petrolejske svetiljke. Po predmestnih sploh

ni bilo skoro nobene razsvetljave, ako ni svetila luna. Plinsko razsvetljavo so šele pripravljali. Vodovoda Ljubljanci še niso poznavali ter so jemali vodo za kuho in pranje le iz javnih ali zasebnih vodnjakov. Po hišah ni bilo nikjer kopalnice, ki bi do-

Vzorno delovanje in veliki uspehi »Sloge«

Občni zbor narodnozeleničarske glasbenega društva

»Sloge«

Ljubljana, 4. junija.

Med naša najambicioznejša in tudi vodilna glasbena društva se je v zadnjih letih povzpelo Narodno zeleničarsko glasbeno društvo »Sloga«, ki je tudi po številu članstva med najmočnejšimi, če ne največje v dravski banovini ali državi sploh. Sledi je to vzorno društvo polagalo bilačo svojega dela v preteklem poslovнем letu.

Občni zbor se je vršil ob 19. v društvenih prostorih v dvorani Ljubljanskega dvora. Namesto obolega predsednika g. inž. Želenka je otvoril in vodil zborovanje predsednik pevskega odsega g. inž. Drago Leskovec, ki je uvodoma toplo pozdravil višjega svetnika g. Planinška kot zastopnika železniškega direktorja, zastopnika bratskih društev »Drave« iz Maribora, »Dunava« iz Beograda, društvenega častnega predsednika šefja postaje g. Lendvika, zastopnika oblastnega odbora UJNZB in zastopnika z Jesenic, potem je pa prečital pozdrave nekaterih bratskih društev in g. Zorka Prelcov v imenu Ljubljanskega zabora ter Hubadove župe.

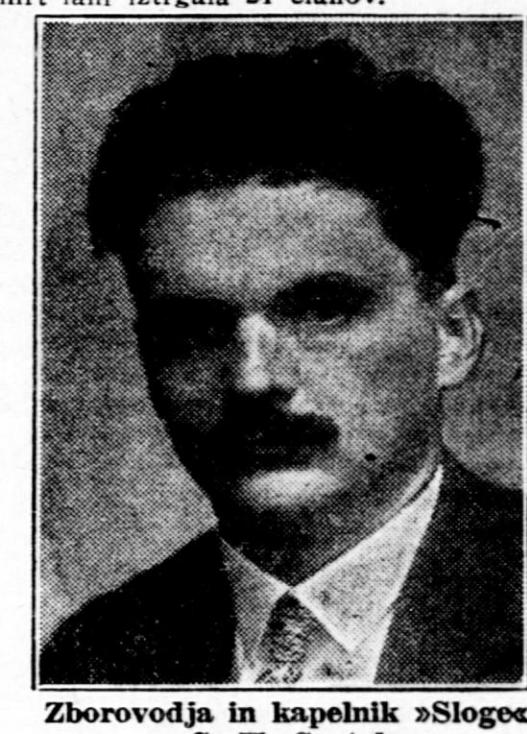
V svojem govoru je poslovodeči predsednik očrtal »Slogino« delovanje v preteklem letu, povdarjajoč uvodoma, da »Sloga« danes ni več neznanome ime, pozna ga Ljubljana, pozna dravska banovina, pozna pa društvo tudi že izven naših ožjih mej, če ne drugi, pa vsaj glasbeni krog in železničarske organizacije. »Sloga« je železničarsko glasbeno društvo in ima svoje posestreime po vsej Jugoslaviji. 70.000 je želeničarjev in zato ni čuda, da tako organiziran in discipliniran stan goji v svojih centri to krasno panogo splošne kulture. Materijelno sicer žive želeničarji v najtežjih prilikah, toda klub temu cveto in uspevajo njih organizacije in kulturne institucije po vsej državi. Delo teh organizacij na kulturnem polju kaže voljo in ljubezen želeničarjev do glasbe in je priča, da tega stanu še ni okužila kuga materializma današnje dobe. »Sloga« polaga obračun o osmem letu svojega delovanja. V oktobru 1924 je bilo društvo ustanovljeno. Takrat je štelo 30 pevcev in 40 godbenikov. Ko je leta 1926 prevzel artistično vodstvo društva njen sedanji, nadvse pozrtovovalni in priljubljen kapelnik in zborovodja g. Heri Svetel (sontano ploskanje), je nastala za društvo nova razvojna doba. Od leta do leta je »Sloga« lepo napredovala, že prihodnje leto je priredila vokalno instrumentalne koncerte v Novem mestu, v Ljubljani in Ptuju. Leta 1927 je bila ustanovljena samostojna glasbena šola, ki jo letos posega 235 gojenjev in ki zaposluje 13 učnih moči. Leta 1930 je bilo društvo sedanje prostore na razpolago in to je še povečalo njegovo delavnost. Važna prireditev je bil tudi prvi prosvetno-glasbeni večer v novembra 1930 v Ljubljani, mejni v zgodbini društva je pa tudi nastop s Händelovim oratorijem »Samson« 4. maja 1931 v Univerzi.

Govornik je še posebej podčrtal Svetelovo zasluge za razvoj »Sloge« in z apelom na članstvo, naj se disciplinirano in točno ter tovariško, zaključil svoj govor.

Iz obširnega tajniškega poročila tajnika g. Daneva posnemamo, da je bilo administrativno delo uprave zelo obširno. Društvo šteje 227 ustanovnikov, 244 izvršilnih članov in sicer: pevski odsek 85, godbeni odsek 55, orkester 44, jesenški pevci 20, pevci iz Novega mesta 24, džezbend 21, vodilni in predsednični, ki so se razvijati in smotreno delovati. Kratko je že omenil delo-

državnimi Jesenice in Novo mesto skupaj 1313, (Ljubljana 1095). Dosej je društvo izdal 1860 izkaznic in je po številu članstva torej ena naših najmočnejših organizacij.

Tajnik se je spominjal v preteklem letu umrlih članov, katerih spomin so načrtovali počastili stope. Iz vrst »Sloga« je smrt lani iztrgala 21 članov.

Zborovodja in kapelnik »Sloge«
S. H. Svetel

Kako obsežno je kulturno delovanje »Sloge«, je pač najbolj razvidno iz statističnih podatkov. Lani je imela godba 99 vaj, 58 nastopov, udeležile se je 27 pogrebov ter priredila pet promenadnih koncertov. Dvakrat je igrala »Sloga« tudi v radiju. Vse leto je priredila društvo 21 koncertov, kar je njegov rekord ter obenem priča njegove intenzivnosti in smotrenosti. Tajnik je še poročal o posameznih odsekih. Orkester šteje 44 godbenikov, lani je imel 4 nastope, med drugim je sodeloval tudi na novinarskem koncertu. Džezbend šteje 16 godbenikov in je imel tudi več samostojnih nastopov. V delovanju pevskega odseka je v prvi vrsti omeniti izvajanje Handlovega oratorija »Samson« v Ljubljani in Mariboru

Kaj kažejo zvezde v juniju rojenim

Na svet gledajo v znamenju Bika rojeni preveč črno, zdravja so rahlega, resnično ljubiti ne znajo

To, kar ve povedati astrologija o vplivu zvezd na ljudi, velja v našem primeru za moške in ženske, rojene od 22. maja do 22. junija. Nekaj je nam povedal o tem že naš grafolog Karmah, ki je pa obrnil stvar nekakšno drugače, kakor jo obračajo astrologi. Poglejmo, kaj pravijo omi o ljudeh, rojenih med 22. majem in 22. junijem.

Značaj

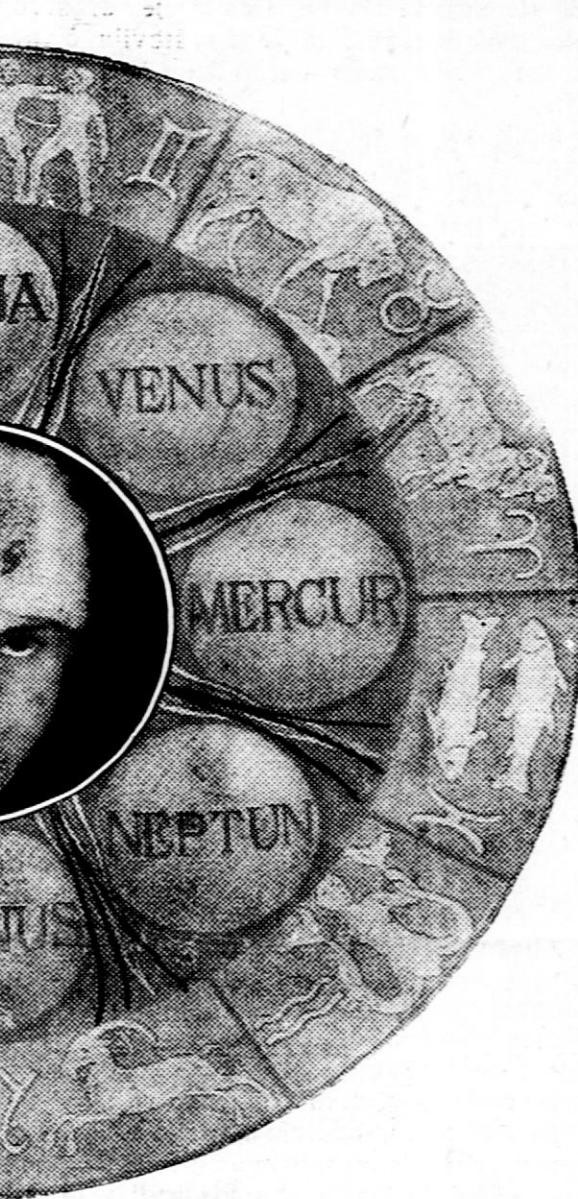
Moški v bistvu niso slabega značaja, pač so pa nagle jeze in včasih opravljeni. Pri tem so pa dobrimi delavci, ki se posebno uveljavijo, če se dajo voditi družicam, nadkriljujočim jih po mirnem, ustaljenem značaju. Nagajeni so k vrtoglavosti in zagonetnosti; včasih misijo, da so na svetu samo njim sovražni ljudje. Zato se morajo potruditi, da postanejo sami bolj iskreni in odkriti. Po značaju mnogo pridobe, če se dajo vodi resničnim prijateljem.

Ženske so koketne, domisljave in do gotove meje fantastične. Napram drugim ljudem so malo uslužne. Kakor

rojenih otrok je pa rahlo. Taki otroci so navadno razvajeni, čimerikav in mehkužni. Starši imajo z njimi mnogo skrb, in bitti morajo zelo potrežljivi. Vzgajati jih morajo precej strogo in dosledno, sicer izgube v njihovih očeh vsako avtoriteto. Taki otroci pa vse dobro opazujejo in razumejo. Z njimi je treba ravnati strogo, toda pravično.

Nadarjenost

V znamenju Bika rojeni moški večinoma niso ustvarjeni za trgovino. Denarja ne ljubijo tako, da bi se nanci ceniti njegovo pravo vrednost. Tudi ne moremo o njih trditi, da bi bili nadarjeni za umetnost. Pač pa umetnost ljubijo, znajo oceniti dobro knjigov ali gledališko igro in znajo občudovati lepo sliko ali katerokoli umetnino. Večinoma jim pa ni dano, da bi sami umetnine ustvarjali. Najprimernejše je za nje učiteljski ali uradniški poklic. Kot učitelji ali uradniki lahko mnogo dosežejo, če so pri delu in izpolnjevanju svojih dolžnosti vestni.

moški, gledajo tudi one na svet preveč črno in se morajo v tem pogledu boriti proti svojemu značaju, če hočejo biti v življenju srečne. Imajo dobro razvit zmisel za vsa domača dela in gospodinstva ne zanemarjajo. Taže ženske so navadno pametne in trezne gospodinje, večinoma tudi dobre matere. V zakonskem življenju najdejo radost in srečo, toda kakor moški, tudi one ne smejo pokazati svojih slabih strani.

Zdravje

Moški niso vedno trdnega zdravja in zato morajo biti previdni. Pri svoji znatni inteligenci pač razumejo, kaj pomeni za njihovo zdravje higijena in tečna hrana. Če hočejo biti zdravi, naj se zmerno pečajo s sportom, posebno s tenism, jahanjem in plavanjem.

Tudi ženske so rahle konstitucije in zelo občutljive. Varovati se morajo zlasti prepornega razmišljavanja in razburjenja. Najbolj jim škoduje jesa. Če hočejo biti zdrave, naj vsak dan telovadijo, skrbe vsestransko za svoje telo in se ne udajajo melanholiči, ki so ji zelo podvržene. Pri izbiři jedi morajo biti zelo previdne. Če bo do upoštevale vse te nasvetne, se bodo počutile telesno dobro.

V znamenju Bika se radi rode dvojčki. Zdravje v tem znamenju

tudi ženske niso nadarjeni za umetnost, pač jo pa znajo ceniti in tudi ljubijo jo. Ker jim je sreča oprečna, se kmalu nauče zanašati se samo nase. Tako stopijo že zgodaj na lastne noge in so za boj za obstanek vedno dobro pripravljene.

Podjetnost

Moški in ženske se morajo naučiti izrabljati čas, pri prvem neuspehu ne smej izgubiti poguma in veselja, niti vrci puške v koruso. Ravnati morajo samostojno, ne pa po nasvetih in navodilih drugih. Dobra volja in uslužnost jim lahko v življenju mnogo koristita. Pomaga jim tudi odločnost in doslednost pri vsakem delu. Če je treba, morajo svoje prizadevanje povojiti, nikoli pa ne smej pokazati malodostnosti. Vedno morajo pomniti, da je njihova moč v njih samih in da lahko v življenju kaj dosežejo le, če se zanašajo nase.

Ljubezen

V času od 22. maja do 22. junija rojeni moški navadno ne znajo resnično ljubiti. Nadomestilo najdejo v prijateljstvu, ki si ga ustvarijo z izkušnjami. Zelo važna je za nje umetnost najti prijateljsko srce, oceniti dobrega prijatelja in obdržati ga.

Ženske so lepe, priproste in nežne.

štiriindvajset.

— To je pa res prijetno presecene! Kaj bova počela s tem denarjem?

— Ne vem. Sicer pa to ni posebno velik kapital.

— In vendar... Veš kaj, jutri, ko se boš vračal iz pisarne, lahko kupiš nekaj krofov in slasčice, pa še steklenico vina.

— Glej jo no, kar takoj krofe in še vino povrhu! — je vzkliknil preseceneči gospod Migdalkiewicz.

— Seveda... povabimo Nowakowske na čaj. Saj je konec predpusta, a pri njih sva bila že na Silvestrov. Zdaj, ko ti je denar padel tako rekoč kar z neba, se morava pač revanžirati...

— No, pa naj bo, če se je treba revanžirati, se pa bomo, — je zamrmral gospod Migdalkiewicz.

Naslednjega dne je prinesel pred obedom domov v eni roki krofe, v drugi slasčice, v žepu pa steklenico vina. Zvezcer sta prišla na povabilo zakonca Nowakowske.

Pri čaju in krofih, potem pa pri čaju rujnega vinca in slasčicah je bil večer zelo prijeten. Stari znanci so prijateljsko pokramljali.

Po odhodu gostov je dejala gospa Migdalkiewicz med pospravljanjem z mojim:

— E, lepo je pa la, če lahko človek

— Še nečesa nega. Atirindvajset, točno

solze imajo vedno pri rokah, za vsa, ko malenkost jih prelivajo. V rodinskem življenju imajo navadno srečo. Možje se jim zvesti. Vodijo jih k pravilnemu razumevanju življenja, navadno poplemenito njihovo srce in dušo, a žene nimajo pred njimi nobene tajne.

Spolni nasveti

Moškim se ni treba bati v življenju hudič nesreč. Žive pa naj redno življenje in se varujejo pretiravanji. Nikar naj ne mislijo, da se jih drži vedno in povsod smola, temveč naj si prizadevajo obrniti prst usode tako, da bo njim prav. Ce bodo odganjalni od sebe malodrušnost in se ogibali slavko tovariši, jim bo teklo življenje mirno in zadovoljno. Z marljivostjo in pogumom si lahko pridobe premoženje. Izogibati se pa morajo prepiri v pravdanja, ker v njem nimajo sreče. Ne smejo se dati zapeljati trenutnim dojmom in navdušenju za nazare drugih, temveč hoditi mirno za ciljem, ki so si ga postavili. Nikar pa naj ne poskušajo, da bi z igro povečali svoje premoženje.

Ženske se morajo varovati slabje družbe. Ne smejo se vmešavati v stvari, ki se jih neposredno ne tičajo. Varovati se morajo tudi koketnosti in pretirane samozavesti. Zelo jim škodujejo jeza, ljubosumnost in razburjenje.

Vpitr sovzvezja

Ljudje, rojeni v znamenju Bika, čigar vladar je Venera, so zelo žlavi. Marljivost, vztrajnost in žilavost jim često pripomore do velikega premoženja. V svojo škodo se pa radi naležejo nazorov in navadno bogatašev, živeti začno razkošno in notratno, jedi in pijaci ne pozna več prave meje, kar jim postane pogumno. Njihova posebna poteza je domisljavnost, ki je pri njih močno razvita. Misijo, da so samo njihovi nazori pravilni in zato nazorov drugih ne priznavajo. Pri tem imajo pa dobro lastnost, da so pri delu trezni in mirni tako, da lahko snujejo koristne načrte. Radi žive na kmetih in z navdušenjem vodijo kmetska gospodarstva.

So splošno nadarjeni in bistre glave. Če imajo možnost uveljaviti svoje sposobnosti in nadarjenost, dosežejo v življenju mnogo in lahko skupnosti mnogo koristitev. Neradi izpreminjajo svoje navde in ne teže po novotarijah. Družabno so prijetni, radodarni in dobrski prijatelji. Njihov družabni položaj je dober. Navdušeni so za petje in govorništvo, mnogi se kot pevci in govorniki tudi odlikujejo. Ko dorastejo, so krepki in močne konstrukcije, močno so pa podprtveni bolezni, ker radi preveč jedo in piyejo.

Položaj živalskega kroga

V informacijo onim, ki se zanimajo za vpliv zvezd na ljudi, navajamo se položaj živalskega kroga:

- od 23. decembra do 21. januarja znamenje Strelca,
- od 21. januarja do 20. februarja znamenje Kozoroga,
- od 20. februarja do 22. marca znamenje Vodnjarja,
- od 22. marca do 21. aprila znamenje Rib,
- od 21. aprila do 22. maja znamenje Ovna,
- od 22. maja do 22. junija znamenje Bika,
- od 22. junija do 24. julija znamenje Dvojčkov,
- od 24. julija do 24. avgusta znamenje Rak,
- od 24. avgusta do 24. septembra znamenje Leva,
- od 24. septembra do 24. oktobra znamenje Device,
- od 24. oktobra do 24. novembra znamenje Tehnice,
- od 23. novembra do 23. decembra znamenje Škorpijona.

tako včasih koga povabi. Žal, ostane v našem proračunu tako redko kaj za goste. Morda ti pa prihodnji mesec zoper kaj ostane, a?

— HM, dobro bi res bilo, samo ne vem, če bo kaj... Še vedno se mi zdi, da tu ni vse v redu, — je pripomnil gospod Migdalkiewicz zamisljeno in sedel k svoji mizi, da bi spravil v red razmetane paripre. Kar je prestrašeno kriknil:

— Evo, zdaj pa imamo vraga! Kaj ti nisem dejal, da tu ni nekaj v redu? Zdaj pa imaš svoje goste! Kam se ti je pa tako mudilo, da si jih moralova povabiti že danes? Seveda, z razmetavanjem denarja se ti vedno mudi...

— Kaj se je pa zgodoilo?

— Le poglej! Pod pivnikom mi je ostal opomin mestne elektrarne, nanj sem bil pozabil kakor na svojo smrt. Ce račun ne bo poravnан jutri, nam ustavijo električni tok. Baš jutri je zadnji dan.

— Kaj poveš? Oh, to je pa res grožnje!

— Kaj bom počel?! Ti bi moral kaj početi, ne pa jaz! Morda bi naprosila Nowakowske, da bi poravnali ta račun. Saj pravim, da si človek v teh težkih časih ne more dovoljevati luksuza gostov, toda ti se za take reči seveda ne brigaj. Zdaj pa imaš kazen za krofe in vino! Ves mesec bom sedel v tem!

Baron Papen,

predsednik monarhistično orientirane vlade v Nemčiji.

Iz pohlepa po denarju

Pri neki tvrdki v Novem Bydžovu na Češkoslovaškem je bil zaposlen knjigovodja Ludvik Svoboda. Njegov najbolj vroča želja je bil avtomobil in tako se je zgodilo, da so njegovi izdatki daleč presegali dohodka. Ker si ni mogel pomagati drugače, je začel poneverjati in poneveril je okrog 100.000 Kč, poleg tega je pa izvabil s pomočjo oglasov brezposelnim uradnikom okrog 50.000 Kč.

Kmalu potem se je pripetila na cesti blizu Sobotke avtomobilskih nesreč. V brzovojni drogi se je zaletel avtomobil in se razbil, potnika pa po tegnili težko ranjenega zpod razvalin. Bil je onesveščen, imel je pretresene možgane. To je bil Ludvik Svoboda. Ko je okreval, ni več govoril. Z rokami je kazal, da je izgubil dar govora. Zdravniki so pa ugotovili, da simula in da lahko govoriti. Svoboda ni hotel govoriti zato, da bi dobil zavarovalnino v znesku 350.000 Kč. Ta denar bi moral biti izplačan po zavarovalni pogodbi pri popolni invalidnosti kot posledici nesreč. Ko so mu pa dokazali, da simula, je naenkrat pregovoril, potem je pa začel razmisljati, kako bi postal resnični invalid. Šlo mu je samo za denar. Baje je hotel z njim vrnil oškodovan tvek in brezposelnim uradnikom poneverjen denar.

In izmisliš si je originalen način pozbavljenja. V neki praški kavarni se je domenil z nekim mladenčkom, ki naj bi mu iztaknil oči, za kar bi mu še plačal. Fant seveda na to ni pristal. Svoboda mu je pa prigovorjal, naj ga vsaj tako rani, da bo oglusil. Ta čas je pa zvedela za zadevo policija in je Svoboda aretirala. Fanta, ki mu je Svoboda prigovorjal, naj mu iztakne oči, je policija izsledila in potrdil je, da ga je Svoboda res nagovarjal k temu.

Cloveško življenje se bo podaljševalo

Proti trditvam, da se vse na svetu sčasoma obrabi in da je obsojeno na smrt, nam mnogi pojavi kažejo, da se da končali smrt za delj časa, če ne za vedno odgoditi, če le najdemo pravi vzrok smrti. Zanimiv poskus so napravili v londonškem biološkem laboratoriju s srečem. Koški so izrezali srce in ga polozili v neko posebno solno raztopino. Srce v tekočini živi dalje in utriplje že 20 let od trenutka, ko je bilo izrezano in ko bi bilo moralno nehati utripati. Zdravniki sodijo, da bo živilo še dolgo, če bodo dotično solno raztopino pravilno obnavljali.

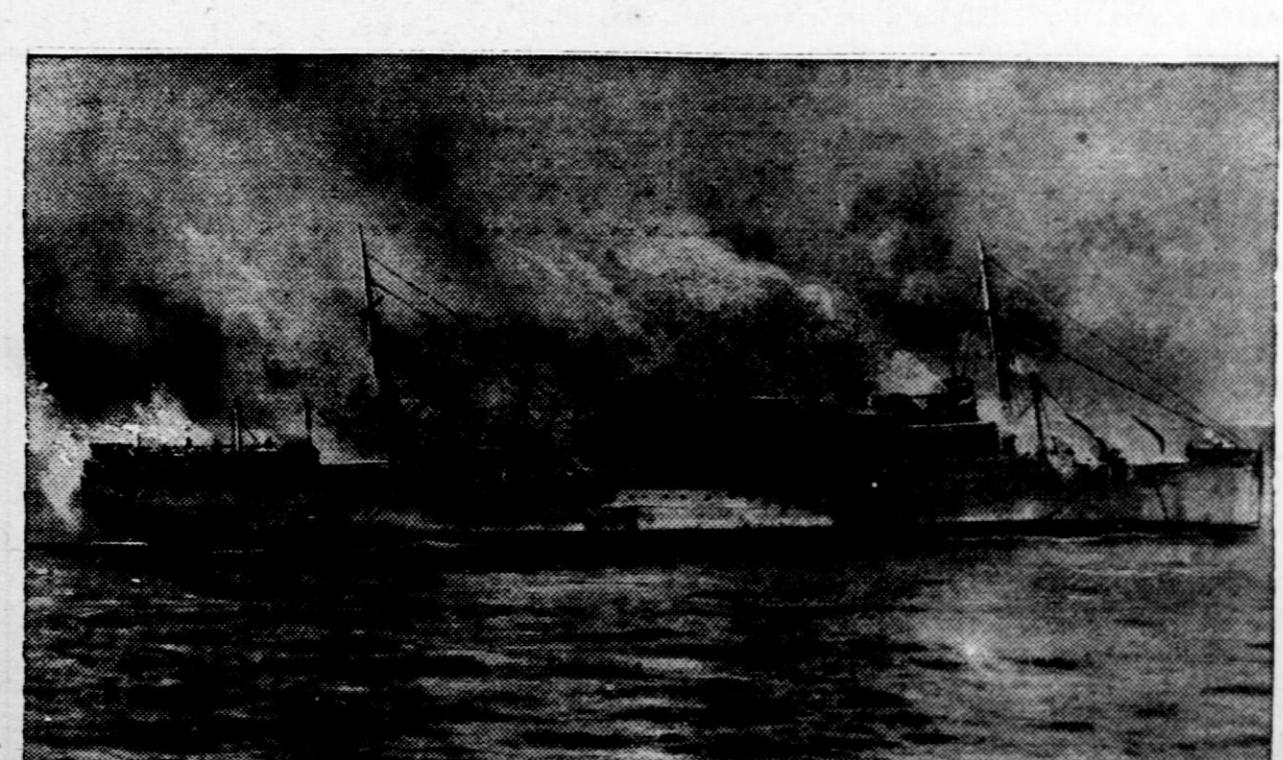
Ta poskus je dal učenjakom pobudo za razmisljanje o človeškem srcu in sploh o življenju. Vzglidkljiv je, da se vpliv zvezd na življenje ne gre do takih posledic, kot so napadne bolezni. Okrog ust imaš bolezne poteze. Morda bo to gambo volilice, ko bo videl, kako močno vpliva tudi nata moralna in gospodarska kriza.

Kandidat je pa potegnil iz žepa ogledalce, se pogledal vanj in vzkliknil presemenčeno: »Moji zobje! Zobe sem pozabil doma! Vzglidkljiv je pa tako glasino, da so ga na personu vsi siljali in seveda so se mu od srca srejali. Njegov prijatelj je brž telefoniral domov, češ, naj takoj pošljo za kandidatom njegove zobe, ker bi brez njih na volilnem shodu ne šlo. In res so s prihodnjim vikendom prispevali.

Pri boleznih srcu in poapnenju žil, negotovnosti k krvavitvam in napadnih kapi zastigura »Franz Josefovac grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsega napora. Znanstvena opazovanja na kliničnih za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi »Franz Josefovac voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefovac grenčica se dobi v vseh lekarinah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Cetudi bi vsi ljudje spoznali resnico, bi je ne hoteli priznati, ker si pač nečesa biti enaki niti v tem pogledu.

Goreči parnik „Georges Philipp“

Prva originalna slika enega najlepših in najmodernejših parnikov, ki se ga fotografiralo, preden se je potopil.

Razstavljen
na velesejnu
Pav. J.

"TRIBUNA" F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Znižane cene. Največja izbira. Ceniki franko.

O. ŽUŽEK, LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica 11
generalno zastopstvo
Peugeot avtomobilov

JOŽEF ŠORN
slikar in pleskar

naznanjam cenj. občinstvu, da sem se pre-
selil na Sv. Petra cesta 43 (Mencinger)
ter se priporočam nadaljni naklonjenosti.

ŠPEDICIJA TURK

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljek, in to hi-
tro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija
pravilnega zaračunavanja carine po njej
deklariranega blaga in vse informacije
brezplačno.

Telefon interurban štev. 2157.

LJUBLJANA, Masarykova c. 9 (nasproti ca- rinarnici) prevzem a

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev,
selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z
vozovi na konjih in upregi kakor tudi s tre-
mi najmodernejsimi avtomobili po dve, tri
in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban štev. 2157.

ZAHVALA

Ob priliku 40 letnice obstoja moje trgovine mi je došlo toliko čestitk, da mi je ne-
mogoče vsakemu posebej se zahvaliti. Zato izrekam tem potom vsem, ki so se me
osebno ali pismeno spomnili, najiskrenejšo zahvalo! — Priporočevanje se za nadaljnjo
naklonjenost beležim z odličnim spoštovanjem

T. Novotny

slaščičarna in medičarna, LJUBLJANA, Gospodovska cesta št. 2

Od
850
Din!

Za 10 dni inklu-
zivno: prvovrstno
prehrano, stanova-
nje vse takse,
elekt. luč, postrež-
bo in kopej na
lastni peščeni obali
Koncerti, dancing,
sport, tenis

HOTEL
BON-REPOS

Zahtevajte gratis prospekt!

Korčula

JUŽNA DALMACIJA

4 ure do Splita, 3 ure do Dubrovnika.

Brzojavi:
Andreas,
Korčula 87

PENSION »LIJUBLJANA«
Krk, Otok Krk
po meri pri Peterelu, Novi
trg-Breg št. 1. 60/T

BUFFET - VINOTOC V PALACI »GRAFIKE«

Ljubljana, Masarykova ul. 14
Pristna štaierska in dolenska
na:
lit. Din čez ulico

Namizno 7.50 7.—
Cviček (Gadova
peč) 10.— 9.—
Mozler (špon) 10.— 9.—

Jeruzalemec 12.— 11.—
Dalmatinsko
črno 8.— 7.—

Velika izbira prvovrstnih za-
kuskov! A. Briški.

NAROCAJTE ČEVLJE

po meri pri Peterelu, Novi
trg-Breg št. 1. 60/T

DINARJEV 125.—
1 m² žaganik bukovih drv pri-
ma kakovosti nudi — Vlepčič,
Sv. Jurjeva cesta št. 25. — Te-
lefon 2708. 23/T

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14
22/T

Tednik »ZABAVNI LIST«
z gratis slikarsko galerijo v
formatu razglednic, Strazišče.
Posamezna številka samo
Din 1.— Zahtevajte brezplač-
ne ogledne številke! 37/T

TRPEZNI AFRIK MODROCI
samo Din 200.—
spalone fotelje, fino izdelane.
Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER,
LJUBLJANA, Marijin trg 2
Telefon 2622

Nov poklic

za dame in gospode z
ureditvijo strojnega ple-
tenja doma. Zajamčen
zasilnik okoli Din 1500
mesečno, ker napleteno
olago prevzamemo; pla-
camo trud za pletenje in
dobavimo prejo za pred-
lanje. Pišite po brezplač-
ne prospekt te danes

na: Domata pletarska in-
dustrija Nr. 11 Josip Kral,
Maribor, Trubarjeva
št. 2.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim
siadkoriem vkuhan se dobri
na malo in veliko v lekarni dr. G.
Piccoli, Ljubljana. Dunajska
cesta 6. 57/T

ČEVLJI

NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4
(nasproti opere).

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse
tapetniške izdelke vam nudi

IGNACIJ NAROBE,
Ljubljana, Gospodovska cesta
št. 16 (pri Levu) 25/T

SOBOSLIKARSKA

plesarska in vsa v to stroko
spadajoča dela po najmoder-
nejših vzorcib solidno in kon-
kurenčno izvrzuje JOSIP MARN,
d. o. z., LJUBLJANA, Du-
najska cesta 9. Telefon 30-68.

AVTO

ali motocikel, rabljen, najbolje
kupite ali prodaste potom avto-
tvrdke O. Žužek, Ljubljana,
Tavčarjeva ulica 11. 2313

OLIVNO OLJE

dalmatinško liter Din 16.—,
bučno štafersko liter Din 16.—,
namizno liter Din 13.— in 16.—
kakor tudi vse drugo špecijal-
sko blago nudi tvrdka Viktor
Šober, Ljubljana, Sv. Jakoba
trg 4. 2294

GLASPA

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskeh znank
od Din 11.000 naprej. — »MU-
ZIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta
št. 40. 18/T

OTROSKI VOZICEK,
košarico ter varstveno ograj-
co in detektorski aparat s tre-
mi slušalkami prodam. — Na-
slav v upravi »Slovenskega
Naroda«. 2203

NEPREMIČNINE

NAPRODAJ:
V Streliški ulici
6 parcel 420 do 880 m² po
Din 150.— m²,
Na Barju v Črni vasi
9 travnikov po ½ orala, en
part Din 8000.— ali odda
v košnjo.

V Rudniku
1 parcela za dve stavbi 2008 m²
po Din 7.— m²,
1 parcela za 1 stavbo 300 m²
z ribnikom po Din 25.— m²,
za katere so tudi že na razpolo-
lago načrti s stavbnim dovo-
ljenjem.

Informacije: Ing. Arh. Bogomir
Pust, Streliška ulica 33.

STANOVANJA

Komfortno STANOVANJE
4 sobe, sobica, kuhinja, velika
predsoba, kopalnica na boiler
sistemu in vse pritlikline. Velik
zelenjadni in sadni vrt — od-
dam mirni stranki za 1. av-
gust 1932. — Pogleda se lahko
vsak dan od 14. do 17. ura (od
2. do 7. zvečer): Aleševčeva 29,
Ljubljana 7. Daljne informacije
v upravi »Slov. Naroda«. 2307

SLUŽBE

NATAKARICA
pridna, snažna in poštena, isče
kjerkoli na deželi mesto s 15.
junijem ali prej. Anica Levar,
Bočno, pošta Gornji grad. 2274

Makarska

Najcenejše in najlepše
morsko kopališče na Jadranu

Ker se bliža sezona h kraju

znatno znižane cene. Damske plaže izdelujemo tudi
po meri — Moške oblike po meri iz originalnega
angleškega blaga — Prvovrstna izdelava

Noblesse
JUVAN
Ravnikar

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 4

A.J.S.

Otvoritev podružnice!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

OTVORI DNE 6. JUNLJA T. L. SVOJO PODRUŽNICO V
LJUBLJANI

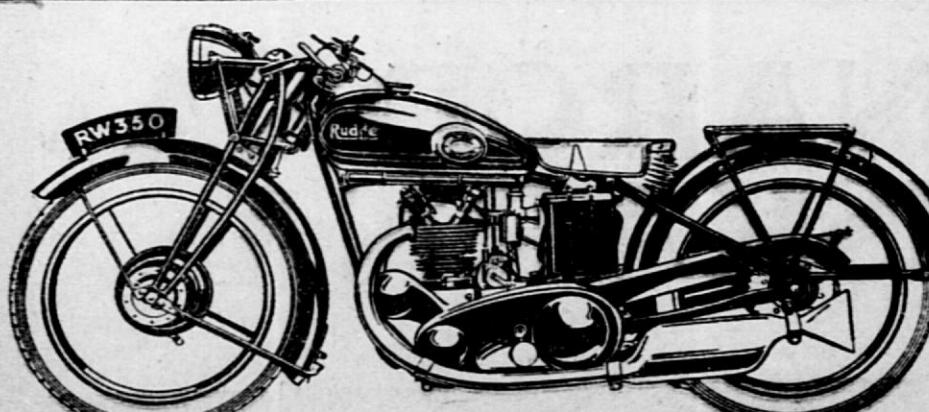
MIKOŠIČEVA C. 13

KI BO OBABLJALA VSE V NJENO STROKO SPADA-
JOČE POSLE.
PRI NEJ VLOŽENI DENAR BO VLAGATELJEM VSAK
ČAS BREZ OMEJITVE NA RAZPOLAGO. 7293

**PRED NAKUPOM OGLEJTE SI V VAŠEM INTERESU NEPREKSLJIVE
ANGLEŠKE KVALITETNE MOTOCIKLE PO BREZKONURENCNIH CE-
NAH — pri glavnem zastopstvu: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11**

The Unapproachable
Norton
REG. TRADE MARK

Rudge-Whitworth

V TOPLIH POLETNIH DNEVIH

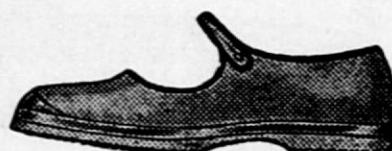
se počutite vedno sveži in razpoloženi, ako nosite našo lahko in udobno letno obutev.

Priporočamo Vam, da nosite v obutvi lufove vložke. Udobnejše Vam bo in noge se Vam ne bodo potile.

Kamen za snaženje platenne obutve.

39.-

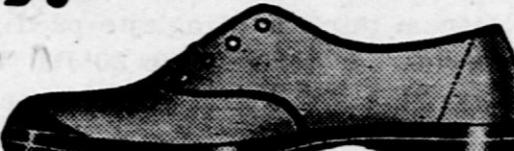
Vel. 19-26

29.-

Vrsta 4441-05

49.-

Vrsta 1805-61

69.-

Vrsta 4435-37

79.-

Vrsta 2145-09

Za deklice: zračni in lahki plateni polčevji okusne oblike z gumijastim podplatom in peto.

Nashi gumiasti kopalni čeviji Vas najbolje varujejo, če hodite po razšarjenem pesku in ostem kamenju. Želo lahki so in udobni. Pri plavjanju Vas ne ovirajo.

Lahki in udobni ženski čeviji iz stivega platna z zaponko in prožnim gumijastim podplatom in nizko peto. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

V VSEH NAŠIH PRODAJALNAH KUPITE DOBRE IN CENENE NOGAVICE. MOŠKE ZA DIN 7.-, ŽENSKE ZA DIN 25.- IN DIN 9.-

Najnovejša moda

Elegantni vzoreci

Bogata izbiča

A. & E. Skabernè, Ljubljana

RUDE IN KOVINE D.D.

Ljubljana, Masarykova cesta 12

Glavno zastopstvo: Cinkarne d. d., Celje

EN GROS: Cinkovo bello »Briljante, cinkova pločevina, pocinkana železna pločevina, surovi in rafinirani cink, cinkov prah, »Cinkopon, žvepla na kislino, svinec, svintena pločevina, kositter v kladih in palicah, kositter za spajanje v palicah, antimon, aluminij, baker, zvonovina, razne barve, kovine i. t. d., samotni materijal.

KUPUJE: starci cinki po najugodnejših dnevnih cenah, odpadke drugih kovin i. t. d.

Brzojavlji: Rude Ljubljana

Telefon inter. 2727, 2827

Usoda ljudi!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti vam brezplačno vaš horoskop. Slava prof. Helénu je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnosti drugih, ne glede na njihovo oddajenosť od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonkimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén vam pove po resnicu vso vašo usodo, napove vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil vaše občudovanje, presenečenje boste in uspehi boste. Ne boste črnogledi, ne boste nejedovjni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resico!

Citajte, kar vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. K. Havelka naravnost zasut s pročnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se vam tem potom zahvalim za vaše zupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošenj.

Mislim, da se vam vsem najbolje oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnosje zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštву. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem vam o vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse vam napravim brezplačno, kot nagrada za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod takole:

Astrološki laboratorij K. Havelka,

Praga-Vinohrade, Sleszká 116-B. Poštni predel 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.) Zahvaljujem Vas za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepo pot bodočnosti.

Vsa vseh vdani prijatelj
prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni preroč, — mareč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše najvetje dobrotnike, ker nam kaže pot k sreći in zadovoljstvu ter nas svari pred nevšestnostmi, ki nam jih morda pripravljajo usoda.

182

Priporočamo Vam, da nosite v obutvi lufove vložke. Udobnejše Vam bo in noge se Vam ne bodo potile.

Kamen za snaženje platenne obutve.

Rata

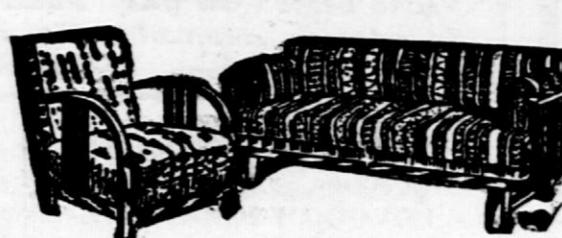
79.-

Vrsta 5915-01

Elegantni plateni pumps čeveljki v svetlozeleni barvi z gumijastim podplatom. Kombinirani z okraski raznih barv.

POSETNIKE VELESEJMA

opozarjam
pred nakupom Couch divanov, da si ogledate pri meni v delavnici, ker mojih izdelkov ni bilo mogoče razstaviti, ker nisem mogel izgotoviti vseh naročil.

SITAR KAROL, tapetnik in dekorater Ljubljana, Wolfsova ulica 12 (dvorišče)

Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov v Ljubljani, reg. zadruga z o. z.

VEGOVA ULICA št. 6, POLEG REALKE

priporoča svojo stalno zalogo navadnega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetniška dela.

Izvršuje vsa stavbna in gradbena dela po lastnih in arhitektonskih načrtih.

Informacije brezplačno.

Hotel BELLEVUE, Omiš pri Splitu

Nova zgradba tik ob morju, tekoča voda v sobah, peščeno kopališče, domača in domača kuhinja. Popolna penzija s sobo in postrežbo Din 60.—do Din 85.— na dan.

Zdraviliška taksa odpravljena!

Ivan Perdan nasledniki LJUBLJANA

Veletrgovina kolonialnega in špecerijskega blaga nudi po najnižjih dnevni cenah: kavo, riž, najfinje namizno olje, testemine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. — Postrežba točna in solidna.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Prometni zavod za premog d. d. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG

vrst. vseh

KOKS

tvorniški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/1.

Na drobno!

Na debelo!

Najcenejšo in najboljšo kupite vse pravvrsne

vrvarške lastne izdelke

motvoz, žimo, volno, afrik, kapok, nepremočljive konjske plahte itd.

samo pri

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. Tel. št. 2441,
MARIBOR, Veterinska ulica št. 20. Tel. št. 2454,
CELJE, Kralja Petra cesta št. 33.

ČE POTREBUJETE TISKOVINE, KATALOGE, PROSPEKTE, TODA SE NE MORETE ODLOCITI V KAKNI OBLIKI MAJ SE IZVSE, BLAGOVOLITE SE OBRNITI NA NASE PODJETJE, KI VAM JE V VSEJ POTREBAH IN VPRASANJAH DRAGEVOLJE NA RAZPOLAGO. — VSA GRAFICNA DELA SE IZVRSUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO. CENE ZIMERNE — PRORACUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO ZASTONJ

TISKARNA IZVRSUJE
RAZLIČNE TISKOVINE,
ČASOPISE, DIPLOME,
REVJIVE, VREDNOSTNE
PAPIRJE, KOLEDARJE,
SREČKE, KNIJIGE I. T. D.
ENOBARVNI IN VEĆ
BARVNI TISK, PISMA,
RAZGLEDNICE, SLIKE,
OSMRITNICE, OVTIKE,
JEDILNE LISTE, CENIKE,
VIZITKE, RAČUNSKE
ZAKLJUČKE, POROČNA
NAZNANILA IN VABILA

▼ LJUBLJANI ▼

NARODNA
ISKARNA